ڕۆمیە

KU

ژمارە 6
جەمادی یەکەم ١٤٣٨ ک

ئەی موەحیدەکان: مزگێنی بدەن، سوێند بە الله ناحەسێینەوە لە جیهادمان تەنها لەژێر داری زەیتون نەبێت لە ڕۆمیە. - ئەبو حەمزەی موهاجیر الله لێی وەرگرتبێت

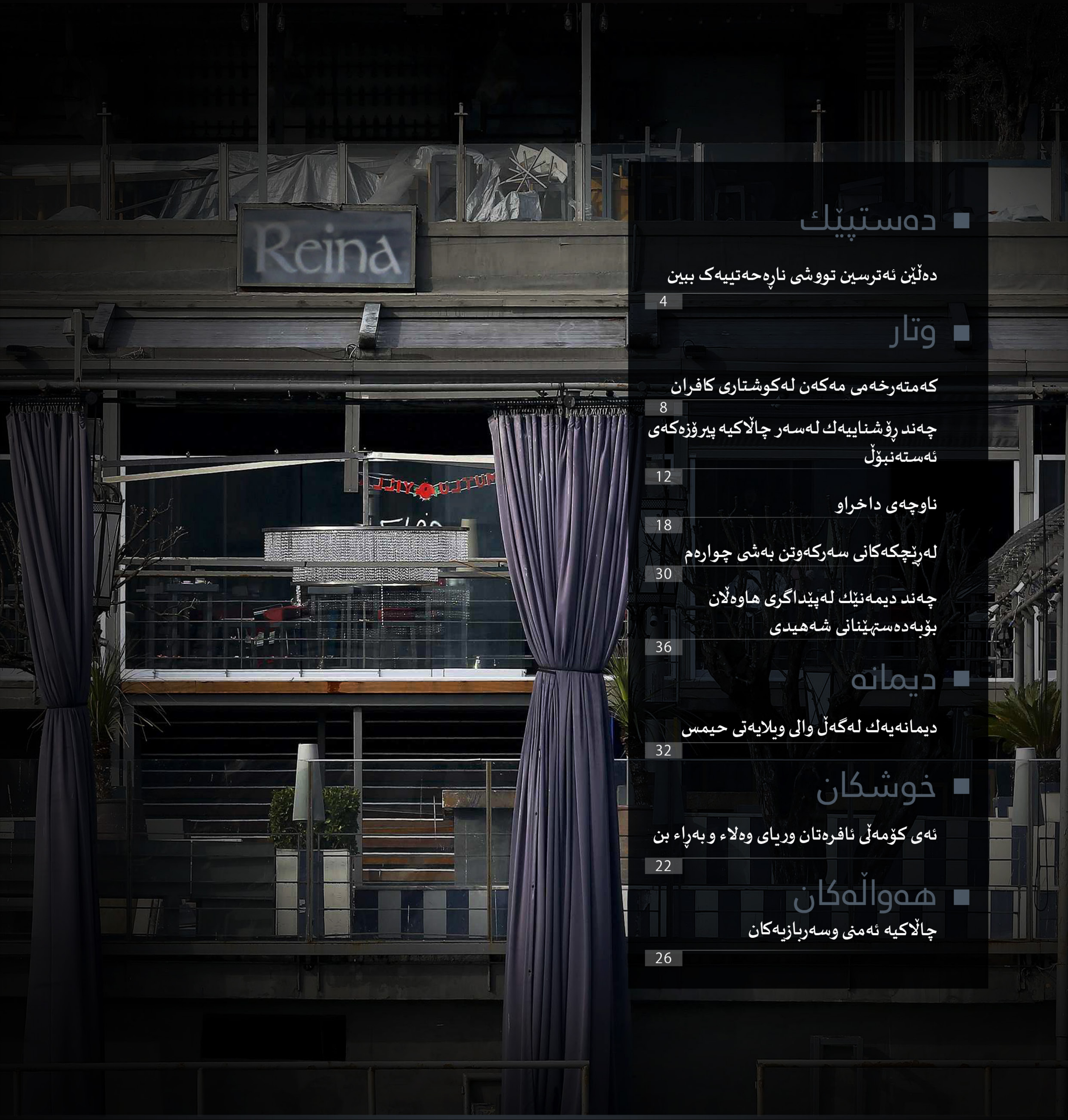

دەستپێك

دەڵێن ئەترسین تووشی ناڕەحەتییەک ببین
4

وتار

کەمتەرخەمی مەکەن لەکوشتاری کافران
8
چەند ڕۆشناییەك لەسەر چالاکیە پیرۆزەکەی ئەستەنبۆڵ
12
ناوچەی داخراو
18
لەڕێچکەکانی سەرکەوتن بەشی چوارەم
30
چەند دیمەنێك لەپێداگری هاوەڵان بۆبەدەستهێنانی شەهیدی
36

دیمانە

دیمانەیەك لەگەڵ والی ویلایەتی حیمس
32

خوشکان

ئەی کۆمەڵی ئافرەتان وریای وەلاء و بەراء بن
22

هەواڵەکان

چالاکیە ئەمنی وسەربازیەکان
26

ناوەندی ڕاگەیاندنی حەیات

ڕافیزە شکەستبوونی

لەماوەی ١٠ هەفتە لە
سەرەتای هەڵمەتەکەی
سەر موسڵ

زیاتر لە
265
کردەی
شەهادەتخوازی

زیاتر لە
410
سەیارەی ڕاگیراو
وبۆمبی چێندراو

زیاتر لە
1200
ئامێر تێکشکێندران

زیاتر لە
8350
کوژراو وبریندار

بەغداد
1081 کوژراو وبریندار
30 ئامێری تێکشکاو
5 کردەی شەهادەتخوازی

جنوب
463 کوژراو وبریندار
18 ئامێری تێکشکاو
9 کردەی شەهادەتخوازی

صلاح الدين
342 کوژراو وبریندار
26 ئامێری تێکشکاو
5 کردەی شەهادەتخوازی

ئەنبار
300 کوژراو وبریندار
57 ئامێری تێکشکاو
6 کردەی شەهادەتخوازی

دیالا
148 کوژراو وبریندار
43 ئامێری تێکشکاو
1 کردەی شەهادەتخوازی

فلوجە
121 کوژراو وبریندار
2 ئامێری تێکشکاو
4 کردەی شەهادەتخوازی

فوڕات
116 کوژراو وبریندار
10 ئامێری تێکشکاو
5 کردەی شەهادەتخوازی

کەرکوك
72 کوژراو وبریندار
17 ئامێری تێکشکاو
1 کردەی شەهادەتخوازی

شیمالی بەغداد
77 کوژراو وبریندار
3 ئامێری تێکشکاو
2 کردەی شەهادەتخوازی

دیجلە ونەینەوا وجەزیرە
5650 تەنها کوژراو
1013 ئامێری تێکشکاو
230 کردەی شەهادەتخوازی

النبأ

درووێنەی جەنگەکانی موسڵ لە سێ مانگ

لە ١٧ موحەڕەم تا ١٧ ڕەبیعی کۆتایی

زیاتر لە:

6500

کوژراو

هەزارەها بریندار

تێکشکاندنی

38
تانکی ئەبرامز

83
زرێپۆشی BMP

603
هەمەڕ

30
تانکی T٧٢

386
ئامێری جۆراوجۆر

دەستکەوت وپەککخستنی **216** ئامێری جۆراوجۆر

لەوانە ٢٢ تانکی ئەبرامز

273 کردەی شەهادەتخوازی

النبأ

دەڵێن

"ئەترسین تووشی ناڕەحەتییەک ببین"

پاسە سەوزەکان کە صەحەواتی مورتەددیان گواستەوە بۆدەرەوەی حەلەب

لەو کاتەدا کەسەرکردەی گرووپە صەحوەکان ئەڕۆن بۆپایتەختی کازاخستان (ئەستانە) بۆچاوپێکەوتن لەگەڵ باڵیۆزەکانی سووپای نوسەیرِی، بۆجێگیرکردنی ئاگربەست لەنێوان خۆیان وسوپای نوصەیری، بەچاودێری خاچپەرستی ڕووسی، سەربازە مورتەددەکانیشیان بەردەوام ئەبن لەهێرش بۆسەر شاری باب، لەژێر سێبەری هاوکاری ویارمەتی خاچپەرستە ڕووسیەکان، وبەهاوپەیمانیەتی تاغووتی گەورەی صەحوەکان ئەردۆغان.

بەڵکو کارەساتی صەحوە مورتەددەکان لەم ئاستەش ناوەستێت، هەرکەسێ بڕوانێتە ڕوونکردنەوەکانی سەرکردەکانیان لەم ڕۆژانەدا ئەبینێ کەباسی ڕووسیەکان ئەکرێ وەکو ئەوەی باسی هاوڕێی خۆیان بکەن، نەک لەسەر ڕووسیای خاچپەرستی هاوپەیمانی نوسەیڕی، ئەوەی کە بەهەزاران موسڵمانی لاوازی کوشت، وشارودێیەکانی وێرانکرد، ویارمەتی سووپای نوسەیڕی دا لەسەرگەڕاندنەوەی شاری حەلەب ودەرکردنیان تێیدا، ئەمڕۆش هەر خۆیان ناویان لێناوە «دروووستکەری ئاشتی» وئومێدیان هەیە[واتە صەحوەکان] بە بەستنی هاوپەیمانی لەگەڵیدا بۆکوشتاری دەوڵەتی ئیسلامی.

وەئەم هاوڕێیەتیەش لەنێوان صەحوە مورتەددەکانی شام (بەیارمەتی تاغووتەکەیان ئەردۆغانە) وخاچپەرستانی ڕووسی لەدووای سالآنێک لەدۆستایەتی مورتەددەکان دێت بۆئەمریکا کەموسڵمانانی کوشت، ویارمەتی تاغووتەکانی دا لەدژی موسڵمانان، ودەوڵەتۆکەی جولەکەی پاراست کەداگیرکەری خاکی موسڵمانانە، کاتێکیش ئومێدیان نەما بەئەمریکا هیچ گران نەبوو لای ئەوان بیگۆڕنەوە بەڕووسیا، بەڵکو هیچ شتێک ڕێی لێیان نەگرت لەوەی کەلەماوەی چەند ڕۆژێکدا ببنە هاوڕێی دەوڵەتۆکەی جولەکەکەکان، لەبەرئەوەی وەلاء وبەراء بەتەواوەتی پەکخراوە لەناخیاندا، لای ئەوان هیچ شتێك ئاسانترنەبوو لەدۆستایەتی جولەکە وخاچپەرستان وهاوبەشدانەران، وپشتیان پێببەستن لەدژی باوەڕدارانی ئەهلی سوننە، ئەویش لەترسی هاوبەشدانەران یان چاویان بڕیوەتە سودێک لەلایەن ئەوانەوە.

وصەحوە مورتەددەکانی شام بیانوو بۆخۆیان ئەهێننەوە لەسەر نزیکبونەوە نوێیەکەیان لەگەڵ خاچپەرستانی ڕووسی، بگرە ئەگەری زۆرە بچنە ژێر ئاڵاکەیانەوە یان ئاڵای ڕژێمی نوسەیڕی کە ڕووی کراوەتە جەنگی دەوڵەتی ئیسلامی، ئەڵێن گوایە ئەوەمان کردووە لەپێناو لاوازکردنی دەسەڵاتی ئێران لەشام.

ولەپێناو هاندانی ڕژێمی نوسەیڕی بۆوازهێنان لەمیلیشیا ڕافیزیەکان بەچارەسەرکردنێک کەخۆی دەبینێتەوە لەکوشتاری گرووپە «تیرۆرستەکان» مەبەستیان لەوەش دەوڵەتی ئیسلامیە بەشێوەیەکی سەرەکی.

بەوەش ئەوان پیت بەپیت ووشەی براکانیان لەصەحوەکانی عێراق دووبارە دەکەنەوە بۆئەوەی بیانوو بۆخۆیان بهێننەوە لەوەی کەساڵانێکە چوونەتە ژێر ئاڵای ئەمریکاوە، بەوەی کەئەیانەوێ ببنە جێگرەوەی میلیشیا ڕافیزیەکان کەهێزە ئەمریکیەکان پشتیان پێیان ئەبەست لەجەنگی خۆیان لەدژی موجاهیدان، پێیانوایە کەوەستانیان لەگەڵ ئەمریکای خاچپەرست -کە ساڵانێک کوشتاریان کرد- لەپێناو ڕوبەڕووبوونەوەی دوژمنە هاوبەشەکەیانە

کۆنگرەی ئەستانە

دەوڵەتی ئیسلامی، ئەڵێن کەڕەنگە هانی ئەمریکا بدات بۆبردنەسەری پەیمانەکانی کەگوایە لەدووای پاشەکشەی دەولە لەعێراق فەرمانڕەواییان پێدەدات، کەڕاستەوخۆ لەدووای لەناوبردنی دەوڵەتی ئیسلامی دەبێت، وبێگومان ئەمریکا هیچ پەیمانێکی نەبردەسەر، وکۆتاییەکەشیان کەوتنە ژێر دەستی میلیشیا ڕافیزیەکانەوە کەجلوبەرگی پۆلیس وسووپایان لەبەرکردبوو لەدووای ئەوەی صەحوە ڕێگرەکان لەبری ڕافیزە کوشتاری دەوڵەتی ئیسلامییان ئەنجامدا، بۆئەوەی گشت عێراق وەکو دەستکەوتێکی سارد بۆخۆیان ببەنەوە، بەڵام لەسۆز وبەزەیی الله بۆسەر موسڵمانان ئەوەبوو کەدەوڵەتی ئیسلامی گەڕایەوە لەماوەی چەند ساڵێکدا بۆئەوەی خراپترین سزا بگەیەنێت بەڕافیزە وبراکانیان لە صەحوەکان وولاتان وبەندەکان لەژێر چنگیان دەربهێنێت -بەفەزڵی الله-.

و -الله تەعالا- حاڵی ئەوانی باسکردووە کەدەشڵێن ئیمانمان هەیە، ئەوان لەهەموو کات وشوێنێکدا بەخێرایی دۆستایەتی کافرەکان ئەکەن، لەترسی ئازاریان، وچاوبڕین لەسوود وەرگرتن لێیانەوە، بەمەش بەکۆمەڵ لەئاینی -الله تەعالا- هەڵدەگەڕێنەوە، و-الله تەعالا- ئەیانگۆڕێتەوە بەبەندە دڵسۆزەکانی خۆی کەدۆستایەتی -الله- وپێغەمبەرەکەی وباوەڕداران ئەکەن، ئەمانەش حزبی -الله تەعالا-ن، ئەوانەی کەبەتەنها سەرکەوتن وفەتحکردن وجێنشینیەتیان بۆنوسراوە، هەروەک -الله سوبحانە وتعالا- دەفەرمووێت: {ئەی ئەوانەی باوەڕتان هێناوە جولەکە وگاور مەکەنە یارو یاوەر وپشتیوانی خۆتان ئەوانە هەندێکیان پشتیوان وپشتگیری یەکترن، ئەو کەسەی پشت بەوان ببەستێت، ئەوە هەر لەوانە و(حیسابی ئەوانی بۆ دەکرێت) بەڕاستی الله هیدایەتی گەلی ستەمکار نادات * بەڕوونی دەبینی ئەوانەی دڵیان نەخۆشە و(باوەڕیان لاوازن) بەپەلە دەچن بۆلایان (بە زمانی حاڵ) دەڵێن: دەترسین بەڵایەکمان تووش بێت یان کارەساتێکمان بەسەر بێت، جادوور نیە ولەوانەیە بەمنزیکانە الله سەرکەوتن ببەخشێت (بەباوەڕداران) یاخود بەشێوەیەکی کتوپڕ بەموعجیزەیەک لەلایەن خۆیەوە (سەرکەوتنیان پێببەخشێت) ئەوکاتە باوەڕلاوازان پەشیمان دەبنەوە لەسەر ئەو نهێنی وخەتەرە وخەیاڵەی لە دڵ ودەروونیاندا شاردبوویانەوە * ئەوسا ئەوانەی ئیمانیان هێناوە (لەناو خۆیاندا بەسەرسامیەوە) دەڵێن: ئایا ئەو دووڕووانە ئەوانەن کەسوێندیان بەالله دەخوارد وجەختیان لەسەر دەکرد کەگوایە بەڕاستی لەگەڵتاندایین؟! کەچی کارەکانیان پووچەڵ بووەوە وخەسارەتمەند وزەرەرمەند ومایە پووچ بوون * ئەی ئەوانەی باوەڕتان هێناوە، هەرکەس لە ئێوە لەئاین وبەرنامەکەی وەرگەڕێت وپاشگەز ببێتەوە، ئەوە (هەر خۆی زەرەر دەکات) ئەوە لەئایندەدا الله کەسانێک دەهێنێتە کایەوە (ئەوەندە ڕێک وپێک وباوەڕ دامەزراون) پەروەردگاری مەزن خۆشی دەوێن، ئەوانیش ئەویان خۆش دەوێت، هەروەها ملکەچ وفەرمانبەردار وبەسۆزن بۆئیمانداران وسەربڵند ونەخۆر ودەروون بەرزن بەسەر بێباوەڕاندا، لەپێناو ڕێبازی الله وبۆبەدەستهێنانی ڕەزامەندی ئەو هەوڵدەدەن وخەبات دەکەن وتێدەکۆشن، لەلۆمەی لۆمەکەرانیش ناترسن (ئەم خۆشەویستی وهەڵبژاردن وسۆز وتێکۆشانە) فەزڵ وڕێزی تایبەتی (الله)یە کەدەیبەخشێت بە هەرکەس کەبیەوێت و(شایستە بێت) والله فراوانگیرو زانایە (بەنهێنی وئاشکرا، بەشایستەیی وناشایستەیی هەر کەس وهەر لایەنێک) * بەڕاستی تەنها خۆشەویست وپشتیوانی ئێوە، هەر الله وپێغەمبەرەکەی وئەوانەن باوەڕیان هێناوە، کەنوێژەکانیان بەچاکی ئەنجام دەدەن وزەکات لەماڵ وسامانیان دەردەکەن وهەمیشە دیاردەی کڕنوش وملکەچییان بۆپەروەردگار پێوە دیارە} [المائدة: ٥١-٥٦].

بەڕاستی باوەڕداران بران

لەئەبو هورەیرەوە ؓ پێغەمبەر ﷺ فەرموی: (موسڵمان برای موسڵمانە، ستەمی لێناکات، وشەرمەزاری ناکات، وگاڵتەی پێناکات، وەتەقوا لێرەیە)، ئاماژەی بەسنگی کرد سێجار، (ئەوە بەسە بۆخراپی مرۆڤ کە بەچاوێکی کەم سەیری براکەی بکات، خوێنی، وسامانی، وئابڕوی موسڵمان لەسەر موسڵمان حەرامە)
[موسلیم گێڕاویەتیەوە].

لە مافەکانی موسڵمان لەسەر موسڵمان

- بڕوات بەشوێن جەنازەکەی
- ستەمی لێنەکات
- ڕادەستی نەکات
- شەرمەزاری نەکات
- گاڵتە پێنەکات
- سەری بخات
- لە ٣ ڕۆژ زیاتر هەجری نەکەیت
- سڵاوی لێبکەیت
- وەڵامدانەوەی بانگهێشتکردن
- ئامۆژگاری بکات
- وەڵامی بداتەوە ئەگەر پژمی وگوتی الحمد لله
- سەردانی بکات ئەگەر نەخۆش کەوت

لەئەبوهورەیرەوە ؓ پێغەمبەر ﷺ فەرمووی: (مافی موسڵمان لەسەر موسڵمان شەشە)؛ گوترا: "چین ئەوانە ئەی پێغەمبەر؟" فەرمووی: (ئەگەر پێی گەیشتی سڵاوی لێبکەی، وئەگەر بانگهێشتی کردی وەڵامی بدەیەوە، وئەگەر داوای ئامۆژگاری کرد ئامۆژگاری بکەی، وئەگەر پژمی وگوتی الحمد لله وەڵامی بدەیەوە، وەئەگەر نەخۆش کەوت سەردانی بکەی، ئەگەر مرد شوێنی جەنازەکەی بکەوی)
[موسلیم گێڕاویەتیەوە].

لەئەنەسەوە ؓ پێغەمبەر ﷺ فەرمووی: (ڕق وکینەتان نەبێت، ئێرەیی مەبەن، وپشتی لێمەکە، ببن بەبرا، وە جائیز نیە کەبراکەت هەجربکەی لەسێ ڕۆژ زیاتر)
[بوخاری وموسلیم گێڕاویانەتەوە].

لەئەنەسەوە ؓ پێغەمبەر ﷺ فەرمووی: (براکەت سەرخە ئەگەر ستەمکار بوو یان ستەمی لێکرا)؛ پیاوێك گووتی: "ئەی پێغەمبەر، ئەگەر ستەمی لێکرا سەری دەخەم، باشە ئەگەر ستەمکار بوو چۆن سەری بخەم؟" فەرمووی: (ڕای دەگریت یان دەبیت بەڕێگری بۆستەم، ئەوە سەرخستنیەتی)
[بوخاری گێڕاویەتیەوە].

النبأ

کەمتەرخەمی مەکەن
لەکوشتاری کافران

موشریکەکانی ئەهلی کیتاب ومورتەددان وکلکەکان وبەکرێگیراوەکانیان وازناهێنن لەبڵاوکردنەوەی درۆ لەسەر زۆری ژمارەی کوژراوانی سەربازانی دەوڵەتی ئیسلامی کەگومان دەبەن کوژرابن لەجەنگەکان یان بەهۆی بۆردومانی ئاسمانی، وەئامانجیان لەوە بریتیە لەبڵاوکردنەوەی بێهیوایی لەدڵی موجاهیدان لەمیانەی ترساندنیان بەزیانی گەورە لەڕیزەکانیان ئەگەر بێتو بەردەوام بن لەجەنگ وجیهادی موشریکان، وەسووربن لەسەر نەمانی شیرك ودامەزراندنی ئاین.

ئەوەش نەریتی کافرانە لەهەموو کاتێکدا، لەبەر ئەوەی بەپێوەری مادی ودونیایی دەپێون کەجگە لەمە هیچیتر نازانن، هەروەك یەكێك لەسەرکردەکانیان کردی لەپێشوو، دوای جەنگی ئوحد کاتێك شانازی کرد بەکوشتی هاوەڵانی پێغەمبەر صلى الله عليه وسلم، بۆبڵاوکردنەوەی دڵتەنگی لەدڵی ئەوانەی کەمابوون لەموسڵمانان، وەڵامیان داوە کەوەك یەکنین، لەبەر ئەوەی کوژراوی موسڵمانان لەبەهەشتە وکوژراوی موشریکان لەئاگرە.

بەڕاستی فەرمانی -الله تعالى- بۆ بەندە موەحیدەکانی هاتوە لەهەموو سەردەمێك کەبرین دایان نەنیشێنێت لەهەوڵی کوشتن وکوشتاری کافران، ولەبەدەستکەوت گرتنی خاك وسامانیان، هەروەك الله تعالى دەفەرمووێت {وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا} [النساء: 104]، واتە (لە بەرامبەر (لەشکری بێباوەڕان کەشەڕتان پێ دەفرۆشن یان بەربەستن لەڕێگەی پێگەیاندنی بانگەوازی الله) سستی وکەمتەرخەمی مەکەن وبکەونە دوایان، چونکە ئەگەر ئێوە ئێش وئازار وماندوێتی وبریندارێتان بۆپێش بێت، بۆئەوانیش هەرپێش دێت، بەڵام ئەوەی ئێوە بەئومێد وبەتەمان لەلایەن (الله)وە دەستان بکەوێت (لەبەهەشتدا) ئەوان بەتەمای نین، الله هەمیشە وبەردەوام زانا ودانایە)، جەنگ هەمووی فتوحات ودەستکەوت گرتن نیە، لەگەڵ ئەوەش بەڵێ برین وئازار هەیە، ناخۆشی ونەخۆشی هەیە، وەسوتان وتێکدانی قەڵغان وکشتوکاڵ هەیە، وەسوتانی ماڵ وچەك هەیە.

وە موەحیدەکان هەموو هەوڵەکانیان لەڕێگای الله بۆنزیك بوونەوەیە لێی، سبحانه وتعالى، وەچاویان لەبەدەستهێنانی یارمەتی زیاترە بۆسەرکەوتنی بەندەکانی کاتێك ڕاستی جیهادەکەیان دەبینێت، لەگەڵ ئەوەی کەداوای سەرکەوتن دەکەن بەڵام ئەوان دڵنیان ودەزانن کەشکانیان بەرامبەر بەدوژمن لەگەڵ ئەوەی کەنیەتیان پاك بێت بۆالله ئەوە دەبێتە پاداشتی زیاتر لەلای الله.

هەروەك (صلى الله عليه وسلم) دەفەرمووێت: (هەر جەنگاوەرێك یان سریەیەك کەجەنگاوەر جەنگی تێدابکات ئەگەر دەستکەوتی گرت وسەلامەت بوو ئەوە دوو لەسەر سێی پاداشتەکەی دەڕوات، بەڵام ئەگەر جەنگی کرد ولێی درا وبریندار بوو ئەوە پاداشتی تەواو وەردەگرێت) [رواه مسلم]،

موجاهیدان بەردەوامن لەکوشتار وداپڵۆسینی کافران

یەکێك لەکوژراوەکان لەڕیزەکانی ڕژێمی نوسەیری

دەگەڕێنەوە دوای شکان وهەوڵی زیاتر دەدەن وقوربانی زیاتر دەدەن لەڕێگەی الله بۆڕەزامەندی پەروەردگاری زەوی وئاسمانەکان، تائاین هەمووی بۆالله بێت یانیش هەموویان لەوپێناوە بکوژرێن، هەروەك پەروەردگار باسیان دەکات دەفەرمووێت: {الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقَوْا أَجْرٌ عَظِيمٌ} [آل عمران: 172]. واتە {ئەوانەی کە بەدەم بانگەوازی الله وڕەسولەکەیەوە (صلى الله عليه وسلم) چوون، دوای ئەوەی کەتووشی ناخۆشی وزام وئێش بوون، بۆئەوانەیان کەچاکەیان کرد وپارێزکاربوون، پاداشتی زۆر گەورە وبێ سنوور ئامادەیە}.

بەڵام دەبینین کە دۆستەکانی شەیتان چاوەڕوانی ئەوە نین، ئەوەی کەهەوڵیان بۆداوە لەجەنگەکان بۆیان دەبێت بەپەشمانی، وەلەگەڵ هەر شکانێك کەتوشی دەبن لەسەر دەستی موەحیدەکان، زیاتر لەناخەوە دەڕوخێن، وەلەگەڵ هەر دۆڕانێك لەماڵ وپیاو ورەیان لاواز دەبێت لەجەنگ وبەردەوامی لەسەری، تاوای لێدێت هەرچی بەڵایە بەسەریان دێت، لەبەر ئەوەیە کەالله تعالى فەرمانی کردوە کەوازیان لێنەهێنین، وەباسی کاریگەریەکەی کردووە، وپاشەڕۆژیان تەنها کاولبوون وتیاچوونە.

چەندین جار لەمێژووی جیهادی پیرۆز ڕاستی ئەم فەرمانەمان بینی کەنەوەستاوە لەوەتەی سەرەتای ناردنی پێغەمبەر -صلى الله عليه وسلم- وهاوەڵە بەڕێزەکانی، الله مەککەی بەخشی بەموسڵمانان لەسەرەتاوە پاشان لەماوەی چەند ساڵێك دورگەی عەرەبی پێبەخشین، وەپاشاگەرێتی کیسڕای لەناوبرد دوای چەندین گورزە هێرش لەسەر فارسە ئاگرپەرستەکان کەموسڵمانان تێیدا ڕوبەڕوی بریندارى ناخۆشی زۆربوونەوە، تا الله لەسەر دەستیان کۆشکی کیسڕای ڕوخاند، دەوڵەتی ڕۆمی لاواز کرد کەموسڵمانان چەندین سەدە بەردەوام بوون لەسەریان بەچەندین گورزە هێرش تا الله ئیزنی دان بەنەمانی ئەو دەوڵەتە، وسڕینەوەی شوێنی، پاشان ئەوە حاڵی موسڵمانان بوو لەگەڵ زۆربەی تاغوتەکان ونەتەوە کافرەکان، کەموسڵمانان سست نەبوون لەجەنگیان تاالله ئیزنی دان بەدۆڕانیان، وەئاین وخاك بۆموسڵمانان مایەوە.

وە بەهەمان شێوە ئەمڕۆ دەبینین لەم گورزانە لەجەنگی موجاهیدان لەگەڵ گشت نەتەوەکانی شیرك وکوفر، وەلەسەروی هەموویانەوە وڵاتەکانی ڕۆژئاوای خاچپەرست، بەتایبەت لەمیانەی دوو سەدەی ڕابردوو، کە ئاڵاکە ڕۆشن بوو، ئامانجەکە ڕاست بوو، بەردەوام فەرمانی موەحیدەکان لەبەرزبوونەوەیە ولەتەمەنی زێڕینی دایە بەفەزڵی الله، الله ژمارەیان زۆربکات، وچەك وسامانیان زیادبکات، وە تەمکینیان پێببەخشێت، ویارمەتیان بدات بۆجێبەجێکردنی ئاین، وزیندووکردنەوی کۆمەڵەی موسڵمانان کەئەمڕۆ پێشەوای باوەڕداران شێخ ئەبوبەکری بەغدادی پێشەوایەتی دەکات الله بیپارێزێت، وەبەردەوام فەرمانی موشریکەکان لەنزم بوونەوە وداڕوخانە، ئەوەش بەهۆی پێدانی خۆڕاگری وپێچەسپاوی الله بەبەندە موجاهیدەکانی، وزیانگەیاندن بەکافر ومورتەددان، تاپشتیان دەشکێنێت هەروەك چۆن پشتی ئەوانەی پێشووتری شکاند، {ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَأَنَّ الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَى لَهُمْ} [محمد: 11]. واتە {لەبەر ئەوەی الله دۆست وسەرخەری باوەڕدارانە وکافران سەرخەریان نیە}.

کاریگەری هێرشی موجاهیدان
بۆسەر ئابوری موشريكان

زیانە ڕاستەوخۆکان

- تێکشکاندنی دامەزراوە وئامێرەکان
- پاککردنەوەی شوێنی کاولکاری
- تێچووی فریاکەوتنی بریندارەکان
- زیانەکانی کەرستەکان
- داخستنی شوێنە بازرگانیەکان
- داخستنی شار وڕێگاکان

زیانە ناوەندیەکان

- دابەزینی نرخی پشکەکان
- زیانەکان لەکەرتە گەشتیاریەکان
- زیانەکان لەکەرتی ئەمنی
- بەرزبوونەوەی تێچووی ئەمنی ناوەخۆ
- کۆچکردنی کەسایەتیە دەوڵەمەندەکان

زیانە درێژخایەنەکان

- موچەی سەربازەکان وقەرەبووکردنەوەیان
- چەك وزەخیرە وكەرستە
- بەرزبوونەوی ڕێژەی بێکاری
- تێچووی چاودێری دامەزراوە ودەزگاکان
- زیادکردنی قەیرانی هاوسەنگی

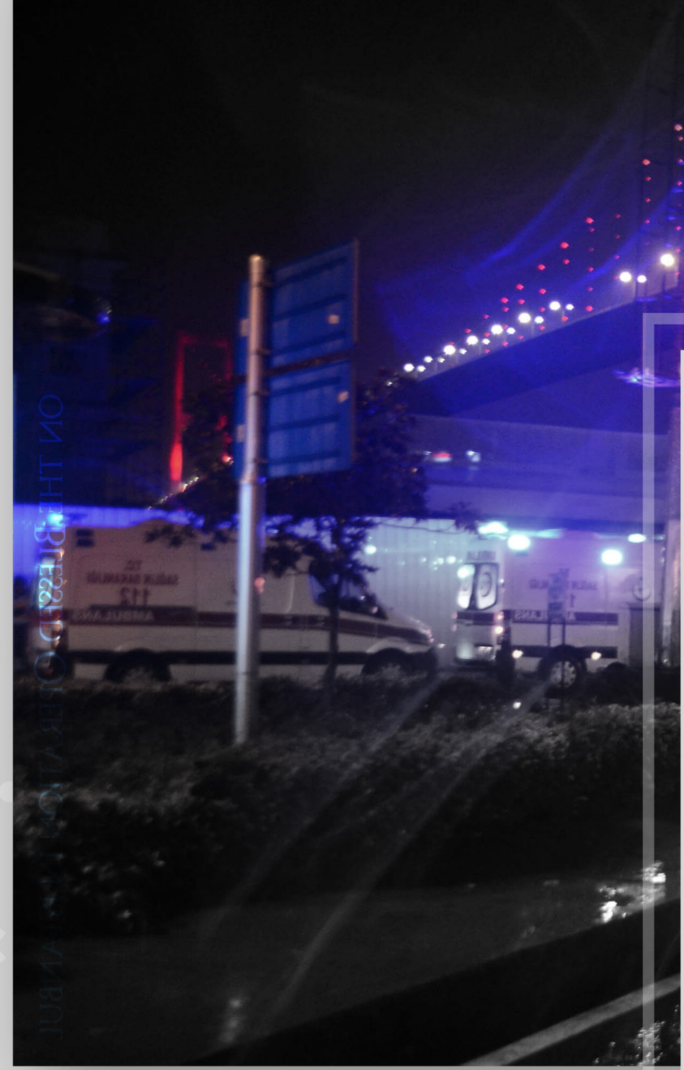

چەند ڕۆشناییەك

لەسەر چالاكیە پیرۆزەكەی ئەستەنبۆڵ

لەگەڵ هەرزیانگەیاندنێك بەموشریكان لەلایەن موجاهیدانەوە ئەهلی كوفر وگومرایی بەزمان وبەپێنوس دەردەچن بۆگۆڕینی ڕوداوەكە ووەرگێڕانی بۆدیوێكی تر، وەمەبەستیان لەمەدا ناوزڕاندن ولێدانی موەحیدەكانە، وەدەرخستنی خۆیانە بەڕوێكی خراپی فاسیقانە كەهیچ وەزنێك بۆڕێزوئاین دانانێن، بۆئەوەی فرمێسكی درۆ بڕژن بۆئاینێك كەكافرن پێی، وەلەسەر خوێنانێك كەچەندان زیاتر وزیاترئەم خوێنە ڕژاوە لەلاوازەكان، هەروەك ئەوەی ڕویدا لەهێرشی ئەستەنبۆڵی كۆتایی كەسەربازێكی دەوڵەتی ئیسلامی ئاهەنگێكی موشریكانی بەئامانج گرت، ئەویش ڕۆژی سەری ساڵی ئەورویپە كەناسراوە لەدایكبوون، كەدونیا پڕبوو لەقاڵەقاڵ پێیانوابوو كەموەحیدەكان خوێنیان ڕژاندوە بەحەرام، وەبێتاوانەكانیان كوشتوە.

وەهەوڵ دەدەین لەم شوێنە كەچەند ڕۆشناییەك بخەینە سەرهەندێك لایەنی دۆسیەكە، بۆ ئەوەی ئاسۆیەكی ڕوناك بدەین بەموسڵمانان، وڕێگا وڕێبازی موجریمەكانیش ڕونبكەینەوە.

لەگەڵ ئەوەی خۆمان نادەین بەدەستی ڕاگەیاندنی تاغوتەكان بەوەی كەبڵاویانكردوە لەناوی كوژراو وبریندار، بەڵام گەواهیدەری پێشوو وبەڵگەی ئێستا دڵنیاییە لەچەسپاندنی درۆكانیان لەم دەرگایەوە، هەروەك تاغوتی ئوردن كردی لەپێشوو لەچالاكی «فنادق عمان»ی پیرۆزكەكۆبوونەوەی خاچپەرستان لەبەكرێگیراوەكانی CIA وسەركردەی صەحەواتی عێراقی بەئامانج گرت، تاغوتی ئوردن ئەم ڕاستیەی شاردەوە وای نیشاندا كەبریندارەكان تەنها كۆمەڵێكن كەبەشداربوون لەئاهەنگێكی بوك گواستنەوە لەهەمان هۆتێل، لەوانەی كەمەبەست نەبوو بكرێنە ئامانج بەڵكو بەهۆی گەردەلوولی پشتێنە بۆمب ڕێژكراوەكانی شەهادەتخوازەكان پێكران كەتێیدا خاچپەرستان ومورتەددان بەئامانج گیران.

فیتنە گەورەترە لەكوشتن

الله تعالى دەفەرمووێت: {يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدٌّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ} [البقرة: 217].

واتە: (پرسیارت لێدەكەن دەربارەی جەنگ لەمانگی حەرامدا (كەبریتین لە ذوالعقدة، ذوالحجة، موحەڕەم، ڕەجب)، بڵێ: جەنگ لەوجۆرە مانگانەدا كارەسات وهەڵەیەكی گەورەیە، بەرهەڵستی ڕێبازی الله وبێباوەڕی پێی، وجەنگ لەمزگەوتی حەرامدا ودەربەدەركردنی خەڵكەكەی زۆر گەورەترە لای الله (لە كوشتنی كەسێك یان چەند كەسێك لەمانگی حەرامدا) هەروەها ئازاردانی باوەڕدار تاموڕتەد بێتەوە پاشگەزبێتەوە تاوانێكە لەكوشتن گەورەترە).

ابن كثير -رحمه الله- لەهۆكاری دابەزینی ئەم ئایەتە گوتی: « السدي گوتی، لەئەبو مالیكەوە، وە لەئەبوو صاڵحەوە، لەكوڕی عەباسەوە لەمورەوە، لەكوڕی مەسعودەوە: {پرسیاری مانگە حەرامەكانت لێدەكەن پێیان بڵێ كەكوشتارتێیدا گەورەیە} ئەووش ڕەسول الله -صلى الله عليه وسلم- سریەكی نارد، لەحەوت كەس پێكهاتبوو، كەعبد الله كوڕی جَحْش الأسدي ئەمیریان بوو... كوڕی جحش چووبۆبطن نخلة، كە حەكەمی كوڕی كیسانی لێبوو، لەگەڵ موغیرەی كوڕی عوسمان، وعەمری كوڕی حەضرەمی، وعبدالله كوڕی موغیرە.

حەكەمی كوڕی كیسانیان بەدیلگرت لەگەڵ موغیرە وعەمر كوژرا، واقیدی كوڕی عبدالله كوشتی.

ئەوە یەکەم غەنیمە بوو کەهاوەڵەکانی پێغەمبەر، صلی الله علیە وسلم گرتیان... موشریکەکان ئەوەیان لەسەر تەقاندەوە گوتیان: محمد پێی وایە کەگوێڕایەڵە بۆالله، وەئەو یەکەم کەس بوو کەمانگە حەڕامەکانی بەزاند وحەلالی کرد، وە هاوەڵی ئێمەی کوشت لەمانگی ڕەجەب.

موسڵمانەکان گوتیان: ئێمە کوشتمان لەجەماد –وەدەگوترێت: لەسەرەتای ڕەجەبەوە، وەکۆتا شەوی جەماد- وەموسڵمانان کەڕەجەب دەستی پێکرد شمشێرەکانیان خستە کالانەکانیانەوە.

الله ئایەتێکی دابەزاند کەبوو بەسەرسوڕمانی کافرانی قورەیش: {يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ} واتە جائیز نیە، بەڵام ئەوەی ئێوە کردتان ئەی موشریکەکان گەورەترە لەکوشتار لەمانگە حەڕامەکان، کاتێك کوفرتان کرد بەالله، وڕێگریتان کرد لە محمد -صلی الله علیە وسلم- وهاوەڵەکانی، وەخەڵکی مزگەوتی حەڕامتان دەرکرد، کاتێك محمد -صلی الله علیە وسلم- دەرچوو لەناوتان گەورەترە لەکوشتن لای الله».

الله -عز وجل- پاداشتی نوسی بۆعبدالله کوڕی جەحش -الله لێی ڕازی بێت- وهاوەڵەکانی وەك پاداشتی موهاجیرە موجاهیدەکان لەبەرامبەرئەوەی کەکردیان، هەروەك کوڕی ئیسحاق گێڕاویەتیەوە، گوتی: «کاتێك کارەکەی عبدالله کوڕی جەحش وهاوەڵەکانی دەرکەوت دوای ئەوەی قورئان دابەزی لەسەریان چاویان لەپاداشت بوو، گوتیان: ئەی پێغەمبەر،ئایا چاومان لەوە بێت کەغەزوەیەك بێت وپاداشتی موجاهیدە موهاجیرەکان وەرگرین؟ الله عز وجل ئەم ئایەتەی دابەزاند: {ئەوانەی باوەڕیان هێناوە وئەوانەی هیجرەتیان کردوە وجیهادیان کردوە لەڕێگەی الله ئەوانە چاوەڕوانی ڕەحمەتی الله دەبن وەالله خۆی لێخۆشبووی میهرەبانە} الله ئەوەی بەگەورەترین داواکاری ناوبرد».

ڕاستی ڕێزگرتنی تاغوتەکان ودۆستەکانیان بۆخوێن وحەڕامکراوەکان

ڕەنگە کەسێك ئەگەر گوێیستی تانەدانەکە بێت لەپێغەمبەر -صلی الله علیە وسلم- وهاوەڵەکانی بەهۆی شەڕکردن لەمانگە حەڕامەکان وادابنێت کەموشریکەکان ڕاستگۆبوون لەبەگەورەدانانی ئەم مانگانە کەالله جەنگی تێدا حەڕامکردبوو، بەڵام ڕاستیەکە پێچەوانەی ئەوەیە، بەڵکو هەڵوێستیان وەك گاڵتەپێکردن وابوو، چونکە ئەوان ئەوەیان لەسەر قورس بوو کەسێ مانگ لەسەریەك جەنگ نەکەن ڕۆیشتن بۆشتێك کە زۆرگەورەتربوو لەکوشتارئەویش گۆڕینی حوکمەکانی الله، تەشریعەکەی بوو ئەوەش بەڕێگای ئەوەی کەناسراوە بە(النسيء)، بەڕەوادانانی جەنگ لەیەکێك لەمانگە حەڕامەکان، وقەدەغەکردنی جەنگ لەیەکێك لەمانگەکان کەالله بەڕەوای داناوە تێیدا جەنگ بکرێت، ئەوەش لەشوێنی ئەو مانگەی کەجەنگیان تێدا دەکرد کەحەرام بوو، بەوەش حەڕامکراوەکانی الله یان بەڕەوادانا، وحەلالەکانیشیان بەقەدەغە دانا، بەڵکو شانازیان دەکرد بەم کارە قێزەونەیان، هەروەك شاعیرەکەیان گووتی:

ئایا ئێمە نەسیء مان نەکرد بەپیشە
مانگە حەلالەکانمان کرد بەحەرام

الله تعالى دەفەرمووێت: {إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُحِلُّونَهُ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا لِيُوَاطِئُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيُحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ زُيِّنَ لَهُمْ سُوءُ أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ} [التوبة: 37]، واتە: (بەڕاستی دواخستن ودەستکاری کردنی ئەومانگانەی کەجەنگ تیایاندا حەڕامە، بۆکاتێکی تر؛ سەرکەشی وڕۆچونێکی زیاترە لەکوفر، ئەوانەی کە بێبڕوا بوون پێی گومڕا دەکرێن، ساڵێك ئەو دەستکاریە بەحەلاڵ دادەنێن وساڵێکیش بەحەرام، بۆئەوەی ئەو مانگانە ڕێك بکەون لەگەڵ ژمارەی ئەو مانگانەی کە الله حەڕامی کردوون، بەم جۆرە ئەوەی الله حەڕامی کردبوو حەلاڵیان دەکرد، ئەوانە کردارە ناپەسەندەکانی خۆیان لاجوان کرابوو، الله هیدایەت وڕێنموویی گەلی بێباوەڕان ناکات).

ابن کثیر، رحمە الله گووتی: «وەلەیثی کوڕی أبي سليم گووتی، لەموجاهیدەوە، لەپێشوودا پیاوك هەبوو لەبەنی کەنانە هەموو ساڵێك لەسەر گوێدرێژ دەهات بۆڕێورەسم،

یەکێك لەدیمەنەکانی یانەی شەوانەی ڕەینا دوای کردە پیرۆزەکە

وەزیری ناوەخۆی تورکیا مورتەدد سولەیمان سۆیلۆ شکست دەهێنێت لەبەرپەرچی تیرۆری دادگەری

دەیگوت، ئەی خەڵکینە، من نەعەیب لەشت دەگرم ونەعەیب دەهێنم، وەکەس وەڵامی پێنیە بۆم، ئێمە مانگی موحەرەممان کرد بەحەرام، سەفەرمان دواخست، پاشان دوای ساڵێکی تر دەهاتەوە وهەمان شتی دەگووت ئەم پیاوە، وەدەیگووت، بەڕاستی مانگی سەفەرمان بردە مانگە حەرامەکان وموحەرەممان دواخست، ئەوە قسەی ئەوبوو: {لِيُوَاطِئُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ} واتە (بۆئەوەی مانگە حەرامەکان تەواوبکەن) گووتی: واتە چوار {فَيُحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ} واتە (ئەوەیان حەلالکرد کە الله حەرامی کردبوو) لەبەر دواخستنی ئەومانگە حەرامە. وە لەئەبووائیل، وضەحاك، وقەتادە گێڕدراوەتەوە بەهەمان شێوە».

موشریکەکان حەرامکراوەکانی الله بەگەورە دانانێن، نە ڕۆژەکانی، نەڕێزەکانی، بەڵکو یاری بەئایەتەکانی الله دەکەن وگاڵتەی پێدەکەن، وەیاسایانێك دادەنێن کە الله ڕێگەی پێنەداوە، وەکافرن بەتەواوی ئاین، پاشان دەیکەن بەچاڵێك بۆ لێدانی ئیسلام وموسڵمانان، وەسەریان دەسوڕمێنن بەنزیکترین گومان، واگومان دەبەن کەئەوان خاوەنی ڕێبازی ڕاستەقینەن ولەسەر ڕێگای ڕاست لەگەڵ کوفرکردنیان بە الله تعالى، وشیرکەکانیان.

بەم شێوەیە کاری تاغوتەکانی ئەمڕۆ وبەندەکانیان لەزاناخراپەکان وگۆڕێنەری شەرعی الله دەبینین، کەعەیب لەموجاهیدان دەگرن عەیب دەگرن لەجەنگی مورتەددان، وبەئامانجگرتنی پەرستگا شیرکیەکانیان، وشوێنەکانی ئاهەنگگێڕانیان بەجەژنە شیرکیەکانیان، وەموسڵمانان هەڵدەخەڵەتێنن بەوەی کەموجاهیدان جەنگی موسڵمانان وخەڵکە بێگوناهەکان دەکەن، وەمزگەوتەکان بەئامانج دەگرن، تاوانباران بەکافر دەزانن هەرچۆن خەواریج لەپێشوو ئەوکارەی کرد.

تاغوتەکان ئەوە لەیاد دەکەن کەستەمکاریەکانیان لەکوفرکردن بەالله عزوجل، وناکۆکی کردن لەیاسادانان وحوکمەکانی پەروەردگار زۆر گەورەترە لەهەموو ستەمێك بەرەهایی، هەرچەندە موسڵمانە بێتاوانەکان بکرێنە ئامانج کەخۆیان باش دەزانن ئەوە دورە لەموجاهیدان وئەوان بەرین لەم کارە.

وەزاناخراپەکان بەندەکانی تاغوت وبەکرێگیراوەکانیان لەڕاگەیاندنەکان ئەوە لەبیری خەڵك دەبەنەوە کە بەحیسابی خۆیان ڕێز لەخوێنی موسڵمانان دەگرن، وسورن لەسەر پاراستنی،کەئەوانە هەمووی تەنها درۆیەکە وبەندینخانەکانیان وبەندکراوەکان ئەوە بەدرۆدەخەنەوە کە لەگرتووخانەکان خراپترین ئازاری موسڵمانان دەدەن، وە بۆردومانەکانی سەرخاکەکانی دەوڵەتی ئیسلامی ئابڕویان دەبات، وەیارمەتیەکانیان بۆئەوانەی کە دەستیان سوربووە بەخوێنی موسڵمانان لەخاچ پەرستان وجوولەکە وڕافیزە وهندۆس وبوزیەکان وجگە لەوانەش ئابڕویان دەبات.

کوشتنی هەندێك لەموسڵمانان بەبێ مەبەست مانای حەلالکردنی نیە

درۆی بەئامانج گرتنی موسڵمانان وحەلال کردنی خوێنیان کۆنترین درۆیە کەئەهلی تەوحید چەندین جار وەڵامی ئەوەیان داوەتەوە، ڕونیان کردۆتەوە کەخوێنی موسڵمانان گەورەیە وحەرامە، وەئاگاداری موسڵمانانیان کردۆتەوە کەخۆیان بپارێزن لەتێکەڵاوی موشریکەکان، وەبەتایبەتی ئەوشوێنانەی کەجێگەی گومانن بۆبەئامانج گرتنی موشریکەکان، وەك شوێنە سەربازیەکان وئەمنیەکان، وبارەگا حکومیەکان، وشوێنەکانی پەرستگا وجەژنەکانیان، ئەوەی پێچەوانەی فەرمانی (الله)ی کرد کەجیانەبویەوە لەموشریکەکان، وهیجرەتی نەکرد لەشارەکانیان، وخۆی ویستی تێکەڵاویان بێت بەجۆرێك موجاهید نەتوانێت تێیدا موسڵمان وموشریك جیاکاتەوە، ئەوە خۆی

خستۆتە تیاچوون، ئەوە تاوان لەسەر موجاهیدان نیە، وە اللە لەسەر نیەتەکەی زیندووی دەکاتەوە.

ئەگەر ڕێگەپێدراوبێت کەموجاهیدان موشریکان بکەنە ئامانج هەرچەندە چەند ڕۆحێکی بێتاوان بکوژرێن لەکاتیك کەموشرکەکان بیانکەن بەقەڵغان بۆدژی موجاهیدان، ئەی حاڵی ئەوکەسە دەبێت چی بێت کەخۆی بەئارەزوی خۆی دەچێت وتێکەڵاوی موشریکان دەبێت لەشوێنە خراپەکانیان، لەڕۆژی جەژنیان، بۆئەوەی بەشداربێت لە ئاهەنگیان، وەخۆی بچوێنێت بەوان لەشێوازوکردار، پاشان پێی ناخۆش بێت ئەگەرتوشی ئازاربێت لەکردارێك کەاللە ڕێگەی پێی داوە، بەڵکو هانی داون لەسەری، کەبریتیە لەبەئامانجگرتنی موشریکە جەنگکەرەکان بەکوشتنیان وبەئازاردانیان؟!

بەهەمان شێوە بەئامانج گرتنی یانەیەکی شەوانە لەئەستەنبوڵ، بەمەبەستی هێرش بۆسەر موشریکەکان، دوای ئەوەی هەوڵی خۆیان خستەگەڕ لەچاودێری وپیلان وجێبەجێکردن، وە زیانیان پێناگەیەنێت ئەگەر کەسێك لەوانە کوژرابێت یان ئازاردرابێت لەهێرشەکە ئەوەی کەحوکم دەدرێت بەئیسلامبوونی لەگەڵ ئەوەی کەفاسیقە وخراپەکارە.

چێشتخانە یان یانەی شەوانە؟!

تاغوتەکان وبەندەکانیان هەستیان بەشەرمەزاری کرد لەبڵاوبوونەوەی چیرۆکی هاوڵاتیانیان لەشوێنی ئاهەنگ گێڕانی مشریکەکان (چونکە یانەیەکی شەوانەبوو) هەتا خەڵکی سادە ئەوشتە دەزانێت کەئەوشوێنە شوێنی خراپەکاریە، وەسەردانیکەرانی بریتین لەکافری پیاو وژن وخراپەکاری پیاو وژن، لەبەرئەوە لەسەریان قورس بوو کەتیاچووانیان بکەن بەپیاوچاك وبیانکەن بەشەهیدە نزیکەکان هەروەك پیشەیانە ئاوا وێنە بۆهەموو کوژراوەکانی دەستی موجاهیدان دەکەن، یاریەکی نوێیان بەکارهێنا ئەویش یاری گۆڕینی ناوە هەروەك خویان پێوەگرتوە بۆگۆڕین وگاڵتەکردن بەحوکمەکانی اللە، شوێنی خراپەکاریان ناونا بە(چێشتخانە)؛ بۆئەوەی لەخەڵك بگۆڕن ووابزانرێت کەموجاهیدان هێرشیان کردۆتە سەر شوێنێك کەڕێگەپێدراوە بۆخواردن وخواردنەوە، لەشوێنێك کەاللە دانیشتنی تێدا بەڕەوا داناوە.

لەڕاستیدا ناوی ئەو شوێنەی کەهێرشی کراسەر لەئەستەنبوڵ ئەگەر چێشتخانە بێت یان یانەی شەوانە هیچ لەحوکمەکەی ناگۆڕێت، لەبەر ئەوەی شوێنێکە بۆئاهەنگ گێڕانی موشریکان، جائیزە بەئامانج گرتنی بەکوشتن وئازاردان، جگە لەوەی کەشوێنکە بۆخراپەکاری وبۆموسڵمان جائیز نیە بچێتە ئەو شوێنانە.

سەربازانی دەوڵەتی ئیسلامی شەرم ناکەن ئەمڕۆ لەڕۆژهەڵات ورۆژئاوای زەوی موشریەکەکانی ڕافیزە وئیسماعیلی وجگە لەوانەش بەئامانج دەگرن لەپەرستگاکانیان کەناویان ناوە مزگەوت، ئەوەش لەبەر ئەوەیە کەبەندایەتی تێدا دەکرێت بۆجگە لەاللە، واجبە لەسەر موسڵمانان کەدورکەونەوە لێی، وەدورکەونەوە لەدانیشتن تێیدا بەڵکو هەتا نەڕۆن بەوشێونەدا، چجای ئەوەی کەبەندایەتی تێدابکرێت جا هەرچەندە بۆاللە بێت بەتەنها، لەگەڵ بوونی دەقی ڕاشکاو بۆدورکەوتنەوە لەو بەندایەتیەی کەگومان دەبرێت بۆجگە لەاللە بێت، وەك ڕوکردنە ئاگر لەکاتی نوێژ، بۆدورکەوتنەوە

مورتەدد سەلمان عوّدە چەواشەکاری دەکات لەسەرکردە پیرۆزەکە

لەیەکچوونی ئاگرپەرستان کەڕودەکەنە ئاگر لەکاتی نوێژەکانیان، وەنوێژ نەکردن لەم دووکاتەدا لەدوای بەیانی وپێش ڕۆژئاوابوون، بۆ دورکەوتنەوە لەصابیئە موشریکەکانە لەکاتی نوێژەکانیان، وەدورکەوتنەوە لەم شوێنانەی کەموشریکەکان تێیدا قوربانی بۆبتەکانیان دەکەن.

ئەگەر لەم هێرشەدا بۆسەر پەرستگاکان کەسانێك بەرکەوتن لەنزیك ئەم شوێنانە کەحوکم دەکرێن بەئیسلام ئەوە نابێت بەرێگر لەبەئامانج گرتنی ئەم پەرستگایانە، لەگەڵ ئەوەی کەواجبە موسڵمان لەم شوێنانە دورکەوێتەوە، بەتایبەتی موجاهیدان ئاگاداریان کردونەتەوە،چجای بەوەی کەدەچێت بۆشوێنێکی خراپەکاری، لەناوەڕاستی گردبوونەوەی موشریکەکان، لەجەژنی کوفریان.

حوکمی ئاهەنگ گێڕان لەجەژنە شیرکیەکان

«وە پرسیارکرا لە ئیبن تەیمیە -ڕەحمەتی لێبێت- لەوەی کەموسڵمانان دەیکەن وەك خواردن کردنی گاوورەکان لەنەورۆزدا، وەئەوەی دەکرێت لەتەواوی بۆنەکانی تر وەك جەژنی (الغطّاس)، لەدایکبوون، وخمیس العدس، وسبت النور، لەگەڵ ئەوانەش کەشتانێك دەفرۆشن کەدەبێت بەیارمەتیدەریان بۆجەژنەکە، ئایا جائیزە موسڵمان شتێك لەم جۆرانە بکات یان نا؟

وەڵامی دایەوە: سوپاس بۆاللە، جائیزنیە موسڵمان هیچ یەکێك لەم کارانە بکات، کەتایبەتە بەجەژنەکانیان، لەخواردن، وجلوبەرگ و شوشتن، وداگیرساندنی ئاگر وڕوناکی، ووازهێنان لەکار یان بەندایەتی، وەجگە لەوانەش.

وەجائیزنیە خواردن بکرێت، وەدیاری ببەخشرێت، وەنەفرۆشتنی ئەوشتانە جائیزە کەئەوان سودی لێدەبینن لە جەژنەکانیان، وەنەئامادەکردنی منداڵان بۆیاری کردن لەجەژنەکانیان ونەدەرخستنی جوانی.

وە بەشیوەیەکی گشتی هەرچی پەیوەندی بەجەژنیان هەبێت نابێت بکرێت، بەڵکو دەبێت ڕۆژی جەژنیان لای موسڵمانان وەك تەواوی ڕۆژەکانی تر بێت وتایبەتی نەکەن بەهیچ تایبەتمەندیەك.

بەڵام ئەگەر موسڵمانێك بەمەبەست گیرا، ئەوە هەموو کۆمەڵەکانی پێشین ودوای ئەوان ئەوەیان بەخراپ داناوە، بەڵام تایبەتمەندکردن لەجەژنەکانی گاور ئەوە ناکۆکی نیە لەنێوان زاناکان، بەڵکو هەندێك زانا دەڵێن ئەوەی بیکات کافرە، لەبەرئەوەی بەگەورەدانانی دروشمەکانی کافرانی تێدایە، وەهەندێکیان گوتویانە ئەوەی ئاژەڵێك بکاتە قوربانی لەڕۆژی جەژنیان وەك ئەوە وایە کەبەرازیکی کردبێتە قوربانی.

وە عبد الله کوڕی عمرو کوڕی العاص گووتی: ئەوەی چاولەشارە عەجەمیەکان بکات، وبەشداری نەورۆز، وئاهەنگیان بکات، وخۆی بەوان بچوێنێت تامردن، وەلەسەرئەو حاڵەتە بمێنێتەوە ئەوە حەشر دەکرێت لەگەڵ ئەوانە، زیاتر لەزانایەکی پێشین گوتویەتی کەاللە دەفەرمووێت: {وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ} گوتیان واتە جەژنەکانی کافران، ئەگەر ئەوە تەنها لەئامادەبوون بێت، ئەی چی بەوەی کەبەکردار ئەورۆژە تایبەتمەند دەکات.

لە پێغەمبەرەوە -صلى الله عليه وسلم- گێڕدراوەتەوە لەموسنەد وسونەنەکان کەفەرموویەتی: (ئەوەی خۆی بچوێنێت بەگەلێك ئەوە لەوانە) وە لەدەربڕینێکی تردا: (لە ئێمە نیە ئەوەی خۆی بچوێنێت بەجگە لەئێمە)، ئەوەش فەرموودەیەکی باشە.

ئەگەر خۆچواندن پێیان بەم شێوەیە بێت، هەرچەندە لەنەریتەکانیش بێت، چجای بەوەی کەخۆی دەچوێنێت بەزۆرگەورەتر لەمە، بەڕاستی جمهوری زانایان بەخراپیان داناوە -جاخراپییەکە بەحەرام دانان بێت یان خراپدانانێکی پیسی بێت- کە لەگۆشتی ئەوە بخورێت کەکردویانە بەقوربانی لەمرۆژەدا لەبەر ئەوەی بۆجگە لەاللە سەربڕدراوە، وەسەربڕدراوە بۆبت، بەهەمان شێوە ڕێگریان کردووە لەیارمەتی دانیان بەدیاری وشت فرۆشتن پێیان، وە گوتویانە: جائیز نیە بۆموسڵمان شتێك بفرۆشێت بەگاور کەلەبەرژەوەندی جەژنەکانیان بێت، نەگۆشت، ونەخوێن، ونەجل، جائیزنیە، وەپێدانی ئاژەڵ بەخواستن حەرامە، یارمەتی دانیان بەهەرشتێك بێت بۆئاینەکەیان حەرامە؛ لەبەر ئەوەی ئەوە بەگەورەدانانی دروشمی ئاینەکەیانە، ویارمەتی دانیانە لەسەر کوفریان وەپێویستە لەسەر سوڵتان کەڕێگری لەموسڵمانان بکات لەم کارانە، چونکە الله تعالى دەفەرمووێت: {یارمەتی یەکتر بدەن لەسەر چاکە وتەقوا وەیارمەتی یەکتر مەدەن لەسەر خراپە وتاوان}.

پاشان بۆموسڵمان جائیز نیە کەیارمەتیان بدات لەخواردنەوەی مەی بەدروستکردنی، چجای دروشمە کوفریەکانیان؟ ئەگەر ئەوە جائیز نەبێت دروست بکرێت ئەی چی بەوەی کەدەیخواتەوە؟ الله زاناترە» [مجموع الفتاوى، بەدەستکاریەکی کەمەوە].

هێرشەکەی ئەستەنبۆڵ چالاکیەکی پیرۆزە

هێرشی ئەستەنبۆڵ بۆسەر موشریکەکان لەکاتی ئاهەنگ وشرکیان، وە تیایدا ژمارەیەکی زۆر لەکافر ومورتەددان کوژران، وەئەوەی کەپاڵدەدرێت بۆلای ئیسلام لەم هێرشە بەرکەووتوە ئەوە کارێکی کردووە کەنزیکە لەکوفر ودورە لەئیسلام، وەتێکەڵاو بووە لەگەڵ موشریکەکان بەجۆرێك ناتوانرێت بناسرێتەوە کەموسڵمانە ئەوە ئەوکەسە خوێنی بەفیڕۆدەدرێت، داوای شکۆداری وسەرکەوتن بۆ ئەنجامدەری هێرشکە دەخوازین، والحمد لله رب العالمين.

خۆچواندن بەکافران

اللــە دەفەرموویّت: {ئــەوەش دوژمنایەتی پێغەمبەر (صلــی الله علیە وســلم) بکات و لێی جیابێتەوە لەدوای ئەوەی ڕێگەی ڕاست ودروستی بۆڕوون بۆتــەوە وڕێبازێــک بگرێتەبەر کەجیابێت لەڕێگــە وڕێبازی بــاوەڕداران، ئــەوە ڕووی وەردەچەرخێنین بۆئەو ڕووگــە وبەرنامەیەی هەڵــی بــژاردووە وڕووی تێکــردووە، (لە قیامەتیشــدا) دەیخاتە ناو دۆزەخەوە ودەیســوتێنین کەئــەوەش ســەرئەنجامێکی زۆر ناخۆش وسامناکە.} [النساء:١١٥].

هەواڵدانی پێغەمبەر ﷺ بەڕودانی ئەمە لەئوممەتەکەی

لــە ئەبوســەعیدی خودریــەوە رضي الله عنه کەپێغەمبــەر ﷺ فەرمــووی: (شــوێن ڕێبــازەکانی پێــش خۆتــان دەکــەون بســت بەبســت وبــاڵ بەبــاڵ هەتــا ئەگــەر ڕۆیشــتن بەکــونی مارمێلکــە شــوێنیان دەکــەون)، گووتیــان: "ئــەی پێغەمبــەر، جولەکــە وگاور؟" فەرمــووی: (کــێ ئەگــەر ئــەوان نەبــن؟) [متفق علیە].

نمونە لەسەر خۆچواندن

خۆچواندن لەڕوی جلوبەرگ، وەك لەبەرکردنی جلی پاشاکان و ئەحبارِ وڕوهبانەکانیان

ئاهەنگ گێڕان لەجەژنەکانیان پیرۆزبایکردنیان، وەك جەژنی "سەری ساڵ" و"لەدایکبوون"

خۆچواندن لەڕوی شێوە، وەك ڕیش تاشین وهێشتنەوەی سمێڵ

خۆچواندن لەڕوی عیبادەتەوە، وەك وازهێنان لە(هاوسەرگیری وخواردنی گۆشت)

خۆچواندن لەڕوی داب ونەریتەوە، وەك وازهێنان لەکار لەڕۆژانی شەممە ویەکشەممە

خۆچواند لەڕووی بیروباوەڕ، وەك زیادەڕەوی لەپێغەمبەران وپیاوچاکان

حوکمی خۆچواندن بەوانەوە

لــە ئیــبن عومــەرەوە رضي الله عنهما پێغەمبــەر ﷺ فەرمــوی: (ئــەوەی خــۆی بچوێنێــت بەگەلێــك ئــەوە لەوانــە) [رواە أبو داود].

ئیــبن تەیمیــە، رحمه الله گــووتی: "ئــەوە ئــەو مانایــە هەڵدەگرێــت ئەگــەر خۆچوانــدن بەرەهایــی بێــت ئــەوە کافردەبێــت، وەحەڕامبــوونی هەندێــکی دەگرێتــەوە، وە ڕەنگــە چەنــد لایــەك بگرێتــەوە، ئەگــەر کوفر بێــت یــان تــاوان بێــت یــان هێــما بێــت ئــەوە حوکمــی بــەم شــێوەیەیە، وە لەهەمــو حاڵەتــەکان خۆچوانــدن حەڕامــە" [اقتضاء الصراط المستقیم]

فەرمانکردن بەکارکردن بەپێچەوانەی ئەوانەوە

لەئەبوهوڕەیــرەوە رضي الله عنه پێغەمبــەر ﷺ فەرمــووی: (نیشــانەی پــیری بگۆڕن، وخۆتان مەچوێنن بەجولەکە وگاور) [رواە الترمذي].

ئـین تەیمیـە، رحمه الله گــوتی: "بەڵگەیــە لەســەر ئــەوەی کــە خۆچوانــدن هەندێــك جــار ڕودەدات بــێ ئــەوەی مەبەســتمان بێــت، وهیچکارێــك بکەیــن، بەڵکــو تەنهــا وازهێنــان لــەوەی کەاللــە بــۆی دروســت کردویــن، ئــەوەش گەورەتریــن هاوهەڵوێســتی وخۆچواندنــە بەکــردار" [اقتضاء الصراط المستقیم].

النبأ

ناوچەی داخـــــراو

پڕۆژەیەکی پیلانگێڕی وخەیاڵی جێنشینی

سووپای تورکی وفرۆکەکانی، لەژێر سێبەری ئەمریکا وماوپەیمانی ناتۆ، بەڵام ئەم بیرۆکەیە شکستی هێنا لەبەرئەوەی ئەمریکا وماوپەیمانەکانی لەناتۆ پێی ڕازی نەبوون، بەڵکو دەستپێشخەریان کرد لەپاشەکشەی بەرگری ئاسمانی پێشکەوتوو لەجۆری (پاتریۆت) ئەوەی کەئەکرێت بەکاربهێنرێت بۆپاراستنی ناوچەی داخراو لەفڕۆکەکانی نوسەیری.

تورکیا ڕەزامەندی پێشینەی وەرگرت

لەگەڵ تووندبوونەوەی گڕی جەنگ لەدژی دەوڵەتی ئیسلامی کەماوپەیمانی نێودەوڵەتی خاچپەرستی ئەنجامی دەدات بەپێشەوایەتی ئەمریکا، ئێستا هەر لایەنێک ئەتوانێت پڕۆژەی تایبەتی خۆی بەڕێوەببات، بەمەرجێک بیکاتە ڕووبەڕووی جەنگ لەسەر دەوڵەتی ئیسلامی، ئەردۆغانی تاغووت وماوپەیمانە مورتەددەکانی لەصەحوەکان گەڕانەوە بۆدەرخستنی پڕۆژەی ناوچەی داخراو بەتێگەیشتنێکی نوێوە، ئەویش ئەم ناوچەیە بکاتە بنکەیەکی سەربازی بۆجەنگی دەوڵەتی ئیسلامی، ودەرچوونی میحوەرێکی نوێ بۆمێژشکردن کەزیاد دەکرێت بۆمیحوەرەکانی ڕافیزە لەعێراق، وپێشمەرگە لەکوردستان، وحزبی PKK لەناوچەی جەزیرە، ورژێمی نوسەیری لەحەلەب وبادیە، وەئەرکی ئەم میحوەرانەش دەبێتە پێشکەوتن لەباکووری ویلایەتی حەلەب لەگەڵ دیوی ڕۆژئاوایی ڕووباری فورات(الشامية)، ماوکات لەگەڵ پێشکەوتنی میحوەری مورتەددانی PKk لەدیوی ڕۆژهەڵاتی ڕووبار، نامۆ نیە کەهەردوو میحوەرەکە بەرژەوەندیەکانیان یەکبگرێتەوە کەلەڕاستیشدا ماوکاری یەکترن، وەبەئاشکراش دووژمنی یەکن ناوەکانیان نزیک یەکترە ولەوەدەچێت ئەرکیشیان یەک بێت مەبەستمان لەقەڵغانی فورات(درع الفرات)ی مورتەددانی تورکەکان وماوپەیمانانیان، وتووڕەیی فورات(غضب الفرات)ی مورتەددانی کوردەکان وماوپەیمانەکان ولەژێر ئەم هەڵوێستەشدا تورکیا ڕەزامەندی ئەمریکای بەدەستهێنا لەسەر پێشڕەوی بەرەو جەراپلوس وراعی بەرەو شاری باب، وسێبەری ئاسمانی بۆدابینکرد، وشوێنی هاوکاری وچەکی بۆدانا، لەزۆر قۆناغی چالاکییەکەدا.

وبۆ گوێنەدان بەرەتکردنەوەی ڕژێمی نوسەیری وماوپەیمانانی لەڕووسی وئێرانییەکان چونکە حکومەتی تورکی مورتەددیش پەنای برد بۆگفتوگۆ لەگەڵ خاچپەرستانی ڕوسیا، ورازی کردنیان بەرەزامەندی لەسەر پێشکەوتن لەدەوروبەری باکور ورۆژهەڵاتی حەلەب، لەگەڵ وەرگرتنی گرەنتی بەوەی ئەم پێشکەوتنە تەنها دەبێتە جەنگ لەدژی دەوڵەتی ئیسلامی، وەلەسەر ئەوەی بەهیچ شێوەیەک دەستکاری ڕژێمی نوسەیری وماوپەیمانانی لەڕەوافیز وئەوانیتر نەکات.

گرنگی پڕۆژەکە بۆتورکیا

ئەردۆغانی تاغووت وئەندامە مورتەددەکانی حکومەتەکەی قسەیان زۆرکرد لەسەرناوچەی داخراو بەوەی کە هۆکارێکە بۆڕێگرتن لەهەستانی دەوڵەتی کوردی ئەوەی کەئاواتی حزبی PKK علمانی کافرە، ئەوەش لەڕێی دەستگرتن بەسەر درێژایی ناوچەی نێوان جەراپلوس وئەعزاز بەماوەی دووری زیاتر لە 50 کم، وببێتە ڕێگرێک لەپەیوەندی نێوان ناوچەکانی ژێردەستی چەکدارە مورتەددەکانی PKK لەڕۆژهەڵات ورۆژئاوای فوراتەوە.

وبۆئەوەی ئەم ناوچەیەش ببێتە بەربەستێک ونەهێڵێت موجاهیدانی دەوڵەتی ئیسلامی بگەن بەخاکەکانیان.

بەڵام هەرکەسێ بەچاو ووردبێتەوە لەڕاستەقینەی سەر نەخشە، وبەڕێوەچوونی ڕووداوە سیاسییەکان لەهەردوو گۆڕەپانی تورکیا وشام ئەزانێت کەگرنگی ئەم ناوچەیە بۆحکومەتی مورتەددی تورکی زۆر زیاتر دەگەیەنێت لەدۆسیەی ڕووخاندنی پڕۆژەی دەوڵەتی کوردی سەرەڕای گرنگییەکەی، چونکە کۆنترۆڵی سووپای تورکی بەسەر بەشێک لەخاکی شام مانای هەبوونی هۆکارێکی پەستانی

ئەردۆگانی مورتەدد لەگەڵ گەورە خاچ پەرستەکەی پۆتین

گەورەیە لەسەر ڕژێمی نوسەیڕی لەداهاتوودا کەدەستگرتنە بەسەر زۆرێک لەگرووپە مورتەددەکانی صەحوە، ئەوەش واتە بەدەستهێنانی دەسکەوتی گەورە لەکاتی پاشەکشە لەم ناوچەیە لەداهاتوودا هەرچەندە ئەگەر حکومەتی دانراوی دیمەشق هەرشێوەیەکی هەبێت.

بەهەمان شێوە دەستگرتنی تورکیا بە سەر بەڕێوەبردنی گۆشەیی لەسەرئەم ناوچەیە، بەهەبوونی سێبەری ئاسمانی ڕووسی یان ئەمریکی ڕێ بەبۆردومانی نوسەیڕی نادات لەناوچەکەدا، ویارمەتی تورکیا دەدات بۆئەوەی لەداهاتوودا ڕزگاری بێت لەو ژمارە زۆرەی کۆچبەرانی نەخوازراو (بێزارکەرەکان یان بێ سوودەکان بەنیسبەت خۆی) لەڕێگەی کردنەوەی خێوەتگەی کۆچبەران لەم ناوچەیەدا، لەدووای ئەوەش ڕزگاری دەبێت لەبەهەدەردانی خەرجی گەورە کەدرووستیانکردووە لەسەرئابووری ڕووخاوی تورکیا.

ئەمەش جگەلەلەشکرکێش کردنی جەنگاوەرەکانی نێو ئەم خێوەتگایانە بۆبەرژەوەندی پڕۆژەکانی داهاتووی سووپای تورکیا لەشام، چونکە ئێران ملی میلیشیا ڕافیزیەکانی بەدەستەوەیە لەنێوان چوارچێوەی (حەشدی ڕافیزی)، وبەکاریهێنا بۆبەدیهێنانی ئامانجەکانی خۆی، ئێستاش تورکیا ئەتوانێت قسەبکات لەبڕی (حەشدی صەحوەکان) کە بۆبەرژەوەندییەکانی خۆی لەشام وناوچەکە بەکاریان دەهێنێت.

ناوچەی داخراوی قبوڵکراو

لەگەڵ گشت ڕێککەوتنێکی وەستاندنی جەنگ لەنێوان ڕژێمی نوسەیڕی وصەحوە مورتەددەکان بەڕابەریەتی خاچپەرستانی ڕووسی، بەرپرسە ڕووسیەکان باس لەگرنگی جیاکردنەوەی «ئۆپۆزسیۆنی میانڕەو» لە «توندڕەوەکان» دەکات، سەرەڕای زانینیان بەهاوپەیمانی بەهێز لەنێوان گرووپەکانی صەحوە مورڕتەددەکان هەروەها جیاوازی نیە لەوانەی کەبەئاشکرا وڕاشکاوی عەلمانیەت ڕادەگەیەنن یان ئەوانەی بەقسەی خۆیان «شەریعەت» جێبەجێ دەکەن.

ئەمەش لەپێناو بەئامانج گرتنی بۆردومانە ڕووسیەکان بۆسەر «توندڕەوەکانی» ڕەتکەرەوەی گفتوگۆکانن لەگەڵ ڕژێمی نوسەیڕی، بەبێ «میانڕەوەکان» ئەوانەی کەقبوڵیانکرد، کاریان بردە لای «هیئة المفاوضات» لیژنەی گفتوگۆ کەسەرۆک وەزیرانی ڕژێمی نوسەیڕی پێشوو مورتەدد(ریاض حجاب) بەڕێوەی دەبات.

بەڵام ئەم ئەرکە مومکین نیە بەهۆی تێکەڵاوی گەورە لەجۆراوجۆری صەحوەکان، بەشێکیان بەگفتوگۆکان ڕازین وبەشێکیان ڕەتی ئەکەنەوە، وبەهۆی نەتوانینی «میانڕەوەکان» لەسەر دەرکردنی ئەوانی تر لەنێو ڕیزەکانی خۆیان، ئەمەش کەبەڕوونترین وێنە لەشاری حەلەب لەپێش ڕووخاندنە گشتیەکەی بەدەستی سووپای نوسەیڕی بەدیارکەوت، هەتا ئەردۆغانی تاغووت شێوازێکی قبوڵکراوی لەڕێی صەحوە مورڕتەددەکانەوە پێشکەش بەم دابڕاوانە کرد، لەهەمان کاتدا خۆی دڵنیادەکاتەوە بەڕێگەدانی (ڕووسی-نوسەیڕی) بۆ دانانی «ناوچەی داخراو»، بەجۆرێک ئەم ناوچەیە ڕۆڵی جیاکردنەوەی صەحوە «میانڕەوەکان» لەصەحوە «توندڕەوەکان» دەگرێت، بۆئەوەی صەحوە «میانڕەوەکان» وازبێنن لەکوشتاری ڕژێمی نوسەیڕی، وکاتیان زۆربێت بۆکوشتاری دەوڵەتی ئیسلامی بەتەنها، وپارێزراویش دەبن لەبۆردومانی نوسەیڕی وڕووسی هەتا ئەوکاتەی دەستبگرن بەم ئەرکەوە.

پرۆژەی (ڕوسی – تورکی)

لەدووای تەواوبوونی ڕادەستکردنی شاری حەلەب بۆ ڕژێمی نوسەیری لەلایەن گرووپەکانی صەحوەکانەوە لەسەر بنەمای ڕێککەوتنی نێوان ڕوسیا وتورکیا، پرۆژەی (ڕووسی-تورکی)نوێ پەرەی پێدرا بۆووردبوونەوە لەتاقیکردنەوەی شاری حەلەب لەسەر ئەوەی مایەوە بەدەستی صەحوەکان لەخاکی شام، ئەوەش لەسەر بنەمای ڕێککەوتنی ئاشتی نێوان صەحوەکان وڕژێمی نوسەیری دەبێت، کەلەسەر سێ تەوەری سەرەکی دەبێت:

یەکەم: وەستاندنی شەڕلەنێوان هەردوولا لەسەرجەم ناوچەکانی شام.

دووەم: دارشتنی حکومەتێکی هاوبەش لەنێوان ڕژێمی نوسەیری ومورتەددەکانی گرووپە صەحوە چەکدارە ئۆپۆزسیۆنە سیاسیەکان، لەسەر بنەمای (عەلمانیەت، دیموکراتی، ووێنای پێکهاتەکان)، کەتێیدا دەستی بڵند دووبارە بۆنوسەیرییەکان دەبێت، وکاردەکەن بۆجێگیرکردنی جەنگاوەرانی صەحوەکان لەناو سووپای نوسەیری.

سێیەم: ئەوەیە کە لەکۆتاییدا کوشتار تەنها لەدژی دەوڵەتی ئیسلامی کورت دەکرێتەوە.

بەوەش شوێنی ناوچەی داخراو لەناو ئەم ڕێککەوتنەدا ئەوەیە کە لەیەکەم ناوچەکاندا دەبێت کەتێیدا شەڕکۆتایی پێ دێت بەفەرمی، لەدووای ئەوەی بەواقیعی تێیدا جێبەجێکرا بۆماوەی چەند مانگێک (لەساتی دەرچوونی چالاکی «قەڵغانی فورات»ی تورکیەوە)، ئەم ناوچەیە دەبێتە جێگای حەوانەوەی سەرجەم گرووپ ورێکخراوەکان ئەوانەی کەچوونەتە ناوچوارچێوەی پرۆژەی (ڕووسی-تورکی) بەجۆرێک بەچەک وپێداویستیەکانیان وخێزان وبازگەکانیانەوە بۆی دەڕۆن، وئیدلیب دەبێتە تاکە شوێن بۆسەرجەم گرووپە مورتەددەکان لەدەرەوەی ڕێککەوتنی ئاشتی لەگەڵ ڕژێمی نوسەیری، بەجۆرێک فڕۆکەکانی ڕووسی ونوسەیری ئاگری بۆردوومانی ئاسمانی دەڕژێنێتە سەریان، ومیلیشیا ڕافیزیەکان لەسەر زەویدا سەنگەریان لێ تەسک دەکەنەوە، بەجۆرێک ئەوەی بیەوێت لەو دۆزەخە دەربچێ هیچ ڕێگەیەکی نامێنێ جگە لەخۆ ڕادەستکردن بەسووپای نوسەیری، وبچێتە ناویانەوە، یان بڕواتە تورکیا لەڕێی پەرگەی فەرمی، بۆئەوەی بگاتە ناوچەی داخراو وببێتە ئەندام لەسووپای صەحوە «میانڕەوەکان» بۆ کوشتاری دەوڵەتی ئیسلامی، دوور لەمەر بەرەیەکی جەنگی لەدژی سووپای نوسەیری.

وە ئەم پرۆژەیەش بەردەوام دەبێت هەتا سووپای نوسەیری بەتەواوەتی دەست دەگرێت بەسەر ناوچەکانی ئیدلیب وساحل ودەوروبەری باکووری حەلەب، لەدووای ئەوەی پاکی ئەکاتەوە لەپاشماوەی جەنگاوەرانی صەحوە مورتەددەکان ئەوانەی کە لەناو حیمس ودیمەشق وقەلەمۆن ورەنگە دەرعایشەوە هاتبن، بەجۆرێک نیشانەی قبوڵکردنی هەر مورتەددێک لەئەندامەکانی صەحوەکان بەڕێکەوتننامەی ئاشتی لەگەڵ نوسەیری دەبێت، یانیش بەچوونە ناو ڕیزەکانی سووپای نوسەیریەوە، یان چوونە ناو سووپای صەحوە «میانڕەوەکان» لەچوارچێوەی ناوچەی داخراو، بەتایبەت ئەگەر هەڵبژاردنی مانەوە لەتورکیاش لابرێت، لەدووای ئەوەی حکومەتی مورتەددی تورکی سەرجەم کۆچبەران دەگوازێتەوە بۆ ناو ناوچەی داخراو.

لەم ساتانەش ڕێککەوتن دەکرێت لەسەر کۆکردنەوەی گرووپەکانی «ناوچەی داخراو» بەرەو چوونەناو سووپای نوسەیری لەسەر شێوەی پۆل پۆل هاوشێوەی گرووپەکانی «سووپای شەعبی»، یان تێکەڵکردنیان بە هێزەکانی پۆلیس، چونکە وەزارەتی ناوخۆ لەحکومەتی هاوبەشیدا زۆربەی دەبێتە بەشی ئۆپۆزسیۆنی مورتەدد، بەمەش هەوڵەکان یەکدەخرێت بەتەواوەتی بۆجەنگی دەوڵەتی ئیسلامی.

لەسەرهەنگاوی صەحوەکانی عێراق

لەگەڵ یەکەم دەستپێشخەری بۆدەرچوونی صەحوەکان لەشام، دەوڵەتی ئیسلامی هۆشداری دا بەمورتەددەکان بەوەی کەلەسەر ڕێی براکانیان لەصەحوەکانی عێراق دەڕۆن لەسەر شوێن پێیەکانیان، وئەوان تووشی چارە ڕەشەکەیان دەبنەوە کەئەوانەی پێش خۆیان تووشی هاتن.

چونکە نەدەوڵەتی ئیسلامی وازیان لێدێنێت، ونەخاچپەرستان وتاغوتەکانیش پەیمانەکانیان دەبەنەسەر، نەنوسەیری وڕافیزەش هەرچی بیانەوێت ئەیاندەنێ، بەڵکو دەوڵەتی ئیسلامی بەردەوام دەبێت لەلێکردنەوەی ملیان، وڕافیزە ونوسەیریەکانیش کاردەکەن بۆتێکشکاندنیان ولاوازکردنیان وچۆکیان پێ دادەنێن، هەرکەسێکیان یاخی ببێتیش ئەوا سەخت نیە بۆ ڕەوافیز ونوسەیریەکان کەمەلەفە کۆنەکانیان بۆهەڵبدەنەوە، یان دادگاییان بکەن لەسەرتۆمەتی نوێ، وخاچپەرستان وتاغوتەکان بەجێیان دەهێڵن هەرکە کاریان پێیان نەما، کەس لێیان دەرباز نابێت ئیلا ئەوەی ببێتە کۆچبەری دەوڵەتێکی دراوسێ، هەروەک بەسەر مورتەددانی فەرماندە صەحوەکانی عێراق هات.

و صەحوەکان لادەبرێن، ودەوڵەتی ئیسلامی ئەگەڕێتەوە -بەئیزنی الله- بۆ گشت ئەو ناوچانەی کشاوەتەوە تێیدا لەباکووری شام، وکاروانی سەربازەکانی دەچنەناو خاکی تورکیاوە، بۆئەوەی ویلایەتی نوێی تێدا دامەزرێنن، شەرعی -الله- ی تێدا پەیڕەوبکەن، وبتەکانی ئەتاتورک لەناوببەن، هەروەها بتەکانی دیموکراتی وعلمانی وسۆفی وئیخوانە مورتەددەکان، ئەوەش لەسەر -الله- قورس نیە.

گازی سارین
SARIN

دەگەڕێتەوە بۆجۆری گازی دەمارەکان، لەبەر ئەوەی ئاراستەکراوە بۆ دەمارەکان وکاریگەری خراپ بۆسەری، وە ئەوە لەتوندترین گازەکانی ئەم جۆرە ژەهراوییەیە. وا دەکات کە دەمارەکان زۆرخاوببنەوە لەکارەکانیان، ئەو کەسەی توشی دەبێت ناتوانێت کۆنترۆڵ جەستەی خۆی بکات، کەدەبێتە هۆی کوشتنی لەزۆربەی جار.

لە مەترسیدارترین چەکە کیمیاوییەکانە کەسوپاکانی سەردەم بەکاریدەهێنن.

تایبەتمەندییەکانی:

شلەیەکی بێ ڕەنگ وبێ تام وبێ بۆنە، دەگۆڕێت بۆهەڵم تەنها بەتەقینەوەی بۆمبە هەڵگرەکانی، وە لە شوێنی هێرش بۆبردراو بڵاودەبێتەوە، ودەبێتە هۆی پیس بوونی هەوا، هەروەها بەئاسانی دەچێتە ناو پێکهاتەکانی شوێنەکە، ئەمەش دەبێتە هۆی دەرکردنی هەڵمی ژەهراوی تیایدا بۆ ماوەیەکی درێژ.

وئەم گازە بەوە جیا دەکرێتەوە کە لەهەوادا قورسترە ومانای وایە لەخوارترین شوێن جێگێر دەبێت.

ژەهراوی بوون بەگازی سارین:

دەکرێت لاشەی مرۆڤ گازەکە بمژێت لەڕێگای پێست (بەبەریەککەوتن)، یان هەرس کردن (بەئاو وخواردنی پیسبوو بەگاز)، یان هەوا هەڵمژین کەمەترسیدارترین جۆری ژەهراوی بوونە بەسارین.

نیشانەکانی ژەهراوی بوون بەســـــارین

- تەنگەنەفەس بوون
- عارەق کردنێکی زۆر
- سك ئێشە
- هەڵسانی ماسولکەیی
- لە هۆشخۆچوون
- تەسك بوونەوەی گلێنەی چاو
- میزکردن وپیسایی کردنی نائیڕادی

وەماوەی دەرکەوتنی ئەم نیشانانە جیاوازە لەنێوان چەند چرکەیەك تاچەند کاتژمێرێك

لەڕێکارەکانی خۆپاراستن

1. گواستنەوە لەشوێنە نزمەکان بۆبەرزەکان، وەدوورکەوتنەوە لەخەندەق وچاڵ وژێرزەمین.
2. دەستبەجێ شوێنی پیسبوو جێبهێڵە، وەمەچۆڕەوە ئەوێ، وەهیچ شتێك لەگەڵ خۆت هەڵمەگرە لەوانەی دوچاری گاز بوونەتەوە.
3. جلوبەرگی پیسبوو داکەنە ولە جانتایەکی پلاستیکی دایبنێ (کیس)، وە فڕێی بدە دوای ئەوەی بە جوانی داتخست.
4. فریای بریندارەکان بکەوە بەشوشتنیان بەئاو لەگەڵ پارێزگاری کردن لەهەناسەدانیان.
5. بریندارەکان بگوازەوە بۆنزیکترین نەخۆشخانە یان خاڵی پزیشکی ئامادەکراو.

النبأ

ئەی کۆمەڵی ئافرەتان
وریای وەلاء وبەڕاء بن

گومانی تیانیە کەلەگەڵ گەڕانەوەی خیلافەت ودامەزراندنی دەوڵەتی ئیسلامی، ودوای زیندووکردنەوەی ئەوشەرائیعانە وحوکمانەی کەوون بووبوون، مێشکی زۆرێك لەئافرەتەکانی ڕۆشنکردەوە، وەپرشنگی دایەوە بەهاتنی شەریعەتی پاك، خوشکان لەژێر دەوڵەتەکەمان ژیان وەشارەزای زیاتری فەرمانەکانی ئاینیان بوون، وەئەوەی پەیوەستی کردن بەوەوە بریتی بوو لەپەروەردگاری جیهانیان، بەتایبەتەی لەلایەنی عەقیدە وتەوحید، کە هەردووکیان پیسکراون لەخاکی شیرك وهاوبەشدانان.

بەهێزترین گرێی ئیمان

ئەی ئافرەتە بەندەکەی الله بزانە، کەوا ئیسلام بریتیە لەتەسلیم بوون بۆالله بەتەوحید وەملکەچ بوون بۆی بەگوێڕایەڵی وخۆبەری کردن لەشیرك وئەهلی شیرك، وەلاء وبەڕائیش بنەمایەکە لەبنەماکانی ئیسلام بەئیجماع، وە لەشەهادەتی بەرز وپیرۆزی ووشەی ”لااله الا الله“ یە، وموسڵمان پێی ناوترێ موسڵمان تاکو لەکوفر ولەکافران خۆی بەری نەکات، هەرچەندە ئەوکافرانە لەخزم وکەسە نزیکەکانی بێت.

ڕەنگە ئافرەتێك بڵێت: بەڵام من وەلاء وخۆشەویستیم بۆالله وپێغەمبەرەکەی وبرواودارانە،گەورەترین بەڵگەش لەسەری ئەوەیە کەوا لەخاکی ئیسلام دەژیم ولەژێر نیعمەت وسایەی شەریعەتی پەروەردگارم!

ئەڵێین بزانە دۆستایەتی کافران تەنها بەوە نیە سەربانبخەیت ویارمەتیان بدەیت وپشتیوانیان بکەیت دژی موسڵمانان، بەڵکو بەتەنها ئەوەندەی خۆشەویستیت هەبێت بۆیان وهاوڕێ بەتیان بکەی، ئەوە وێنەیەك لەوێنەکانی دۆستایەتیت بۆکافران ئەنجامداوە، خۆشەویستی ودڵ پێخۆشبونیش شوێنەکەی لەدڵ دایە ودڵ گەورەی ئەندامەکانی لاشەیە ولەژێر فەرمانی ئەودا دەست بەجوڵان دەکات، ئیمامی ئەحمەد لەموسنەدەکەیدا فەرموودەیەکی هێناوە لەبەرائی کوڕی عازەبەوە- الله لێی ڕازی بێت- کەوا گوتی: ئێمە دانیشتبوین لەخزمەت پێغەمبەر-صلی الله علیه وسلم- پرسیاری کرد وفەرمووی کامەیە وچیە بەهێزترین گرێی ئیسلام؟ گووتیان: نوێژە، ئەویش فەرمووی: ئەوە چاکە بەڵام خۆی نیە، پاشان گووتیان: زەکاتە، ئەویش فەرمووی: ئەوە چاکە بەڵام خۆی نیە، گووتیان: ڕۆژووە، فەرمووی: ئەوە چاکە بەڵام خۆی نیە، گووتیان: حەجە، فەرمووی: ئەوە چاکە بەڵام خۆی نیە، گووتیان: جیهادە، فەرمووی: ئەوەش چاکە بەڵام خۆی نیە، پاشان فەرمووی: (بەڕاستی بەهێزترین گرێی ئیمان ئەوەیە خۆشویستن ورق لێبونت لەپێناو الله بێت).

سولەیمان ال الشیخ ڕەحمەتی لێبێت گووتی: «ئایا هەر بەخۆشەویستن ورق لێ بوون ودۆستایەتی ودوژمنایەتی کردن نیە لەپێناو الله کەئاین دادەمەزرێ وئاڵای جیهاد هەلدەکرێ ومەشخەڵی فەرمان بەچاکە وڕێگری کردن لەخراپە دێتە کایەوە؟ ئەگەر بهاتبایە خەڵکی هەموو لەسەر یەك ڕێگابونایە ویەکتریان خۆشویستبایە وبەبێ دوژمنایەتی کردن ورق لێ بوون، ئەوا سەرەنجام جیاوازی نەدەکرا لەنێوان حەق وباطل، وەجیاوازی نەدەکرا لەنێوان باوەڕداران وکافران، ودۆستەکانی ڕەحمان ودۆستەکانی شەیتان» [الدرر السنیة].

دوژمنایەتی و رق وکینە

لەنێوان ئێمە و ئێوە دەستی پێکرد

دۆستایەتی بەبێ دوژمنایەتی بوونی نیە،بەڵێ تۆ لەنێو موەحیدان دەژیت ودۆستایەتیت بۆالله وپێغەمبەرەکەی وباوەڕدارانە، بەڵام ئایا تۆ خۆت بەری دەکەیت لەدوژمنانی الله وئاینەکەی؟

ئەشێ لەلیستی ناوەکانی ناوتەلەفۆنەکەت ناوی کەسانێك هەبێت کەوا جنێو ئەدەن بەدەوڵەتی ئیسلام، ودەستی دوژمنایەتیان بەرزکردبێتەوە بەرامبەری، لەکەسانی نزیك وخزم وهاوڕێکانت، ڕەنگە هەندێك لەو کەسانەی قسەیان لەگەڵ

ئاڵای جیهاد وحیسبە بەرز نابێت بەبێ وەلاء وبەڕاء

دەکەی لەنزیکەکانت ئەوەندە دوژمنایەتی ورق وکینەیان تیدابێت بەرامبەر دەوڵەتی خیلافەت وموجاهیدەکانی مەگەر الله بۆخۆی بزانێ چەندە، بەڵام تۆ هیچ بەوە تورەنەبویتە وگوێت پێنەداوە، تەنانەت لەوکەسانەدا هەیە کەهانت دەدەن خاکی خیلافەت جێبێڵی بەبیانووی ئەوەی شەڕ وجەنگی تێدایە، هاوشێوەی ئەو جۆرە پڕوپاگەندە وقسە پوچانە.

لەگەڵ هەموو ئەوانەوە تۆناجوڵێیت ودانیشتووی، وەخۆشەویستی بۆئەم کەسانە دەردەبڕیت وتورەنابیت بۆئاین وعەقیدەکەت، بەڵکو زۆرتورە دەبیت ئەگەر هاوسەرەکەت پێت بڵێ پەیوەندیت بپچڕێنە بەوانەوە، لەبەر ئەوەی لای تۆ تەنها خزم وکەسن ونزیکەکانن!

موسڵمانان هەموو پەیوەندیەکیان پچڕاند لەگەڵ صەحابەیەك لەبەرئەوەی لە یەك غەزوە دانیشت ونەچوو بۆ جیهاد

بەڕاستی سەلەف وپێشینانی ئەم ئوممەتە جوانترین نمونەیان پیشانی ئێمە داوە لەوەلاء وبەڕاء، ئەوەتا کەعبی کوڕی مالیك -الله لێی ڕازی بێت- بەبێ بیانووی شەرعی لەغەزوەی تەبوك دوادەکەوێ، فەرمان دێ لەپێغەمبەرەوە -صلی الله علیه وسلم- بۆ موسڵمانان کەزۆرڕونە وەك خۆر کەوا هەموو پەیوەندیەکیان بپچڕێنن لەگەڵ کەعب وهاوڕێکانی وقەدەغەی کرد قسە بکرێ لەگەڵیان، کەعبی کوڕی مالیك خۆی بەسەرهاتەکەی خۆیمان بۆدەگێڕێتەوە وەك لەصەحیحی بوخاریدا هاتوە: «پێغەمبەر-صلی الله علیه وسلم- قەدەغەی کرد موسڵمانان قسەبکەن لەگەڵ ئەوسێ کەسەی دواکەوتبوون لەغەزوەی تەبوك کەیەکێکیان من بووم، خەڵکی دوورئەکەوتنەوە لێمان گۆڕابوون لەگەڵمان، لەخەفەتا تەنانەت زەویشم لەلاگۆڕابوو، پەنجا شەو بەم شێوەیە ماینەوە، دوو هاوڕێکەشم هەرلەماڵەوە بوون نەدەهاتنەوە دەرەوە لەماڵەکانیان دانیشتبوون هەر ئەگریان، بەڵام بچوکترین وبەهێزترینی ئەو گەلە من بووم ئەچومە دەرەوە وئامادەی نوێژەکان دەبووم لەگەڵ موسڵمانان، ئەگەڕام لەناو بازاڕ کەس نەبوو لەگەڵم قسەیەك بکات، دوای نوێژەکان ئەهاتمە لای پێغەمبەر-صلی الله علیه وسلم- هێشتا لەشوێنی نوێژەکەی دانیشتبوو سەلامم لێ ئەکرد وەڵامی نەئەدامەوە، لەنەفسی خۆمدا ئەمگووت: تۆبڵێی لێوەکانی جوڵاندبێ بەوەڵامدانەوەی سەلامەکەم یان نا؟ پاشان ئەچووم لەنزیکیەوە نوێژم ئەکرد بەدزیەوە لەناو نوێژەکەی سەیرم ئەکرد کاتێ ڕوو ئەکەمە لای نوێژەکە سەیرم دەکات وکاتێکیش ڕووم ئەکرد بەلای ئەودا ڕووی وەردەگێڕا لێم.

ئەوناخۆشی وقسە نەکردنەی خەڵکی لەگەڵمان درێژەی کێشا ڕۆژێك لەخەفەت ومەراقدا چومە سەردیوارەکەی ماڵی باوکی قەتادەی ئامۆزام کەخۆشەویسترین کەس بوو لەلام وسەلامم لێی کرد سوێند بەالله وەڵامی سەلامەکەی نەدامەوە، پاشان گووتم ئەی باوکی قەتادە سوێندت ئەدەم بەالله ئایا نازانی کەمن الله وپێغەمبەرەکەیم خۆش ئەوێ؟ بێ دەنگبوو، دوبارە پێم ئەوتەوە وسوێندم ئەدایەوە بە الله هەر بێ دەنگ ئەبوو وهیچ وەڵامێکی نەئەدامەوە، بۆجاری سێیەم سوێندم دا بەالله، ئەوجا تەنها پێی گوتم: الله وپێغەمبەرەکەی ئەزانێ، چاوەکانم پڕبوون لەگریان»، لەسەر ئەم حاڵە موسڵمانان هەموو پەیوەندیەکیان لێیان بڕیبوو تاکو الله ئایەتی دابەزاند ولەمن وهاوڕێکانم خۆش بوو.

بۆیە وردبەوە ئەی بەندەکەی الله وبڕوانە چۆن موسڵمانان پەیوەندیان لەگەڵ کەعب بڕی لەسەر فەرمان وخۆشەویستی

دۆستایەتی ودوژمنایەتی گرنگە بۆبەرگری لەئیسلام وموسڵمانان

پێغەمبەر-صلی الله علیه وسلم!! ئایا کەعبی کوڕی مالیك -الله لێی ڕازی بێت- ئەوکارەی کردبوو کەئەمڕۆ دانیشتوەکان لەجیهاد ئەنجامی ئەدەن؟ نابەالله حاشا وللە! بەڵکو دانیشتوەکانی ئەمڕۆ هەرئەوەندە نیە کەدانیشتبن ودواکەوتبن لەسەرخستنی حەق، بەڵکو تیایان هەیە ئەگەرباسی جیهاد وئەهلی جیهادی لەگەڵ بکرێ زۆر بێ شەرمانە زمانە پیسەکەی تێژئەکات وچی ناشێ ئەیڵێ!

ئاینی الله خۆشەویستره لایان له دایك و باوكیان

لەدەوری عەبدوڵای کوڕی عەبدوڵای کوری ئوبەی گەڕێین -الله لێی ڕازی بێت- باوکی کەسەرۆکی مونافیقەکان بوو ئەیگووت: {ئەگەر لەم جەنگەی (بەنی مصطلق) رزگارمان بوو دەبێ دەسەڵاتدار وبەرێزەکان کەمەبەستی پێی خۆیان بوو بێڕێزەکان لەمەدینە دەربکەن کەمەبەستی پێی پێغەمبەر صلی الله علیه وسلم هاوەڵەکانی بوو}(المنافقون: ٨)، پێغەمبەر -صلی الله علیه وسلم- فەرمانی پێکردن بەگەڕانەوە عەبدوڵاش هاتە سەرڕێگاکەی باوکی وپێی گووت: «ڕێت بەرنادەم تاکو نەڵێی من زەلیل وبێڕێزم وموحەممەد بەڕێز وسەربەرزە»، بەڵێ ئەوەیە وەلاء وبەڕاء کاتێك لەجوانترین وڕاستترین وێنەدا خۆی پیشان ئەدات، بەڵێ لێرەدایە ڕوودەدات لێك جیابونەوە وڕوبەرووبونەوە لەسەر ڕێباز وعەقیدە، بەبێ ماستاوکردن وخۆبردنە پێشەوە ونەرمی نواندن، چونکە دۆسیەکە دۆسیەی ئاینە!

ئەوەتا دایکی باوەڕداران (أم الحبيبة) -الله لێی ڕازی بێت- وانەیەکمان پێشکەش دەکات پڕاوپڕ لەوەلاء وبەڕاء کە لەڕۆژگاری ئەمڕۆدا کەم وێنەیە، زوهری دەیگێڕێتەوە ودەڵێت: «کاتێك ئەبو سوفیان هات بۆمەدینە پێغەمبەر-صلی الله علیه وسلم- بەتەمای غەزوی مەککە بوو، ئەبو سوفیان قسەی لەگەڵ کرد وداوای کرد ئاگربەستەکە درێژ بکرێتەوە ئەویش قبوڵی نەکرد، ئەبو سوفیانیش چوە ماڵی ئوم حەبیبەی کچی کاتێك چوە ژورەوە وهات دابنیشێت لەسەر جێگاکە ئوم حەبیبە بەپەلە جێگاکەی هەڵگرت وپێچایەوە، ئەبو سوفیان گووتی: ئەی کچەکەم ئەوە ئەو جێگایە بەشایستەم نازانی بۆیە هەڵیدەگری یان ئەوەتا من شایەنی ئەو جێگایە نیم؟ ئەویش گووتی: بەڵکو ئەمە جێگای پێغەمبەرە -صلی الله علیه وسلم- تۆش کەسێکی بۆگەنی موشریکی، ئەبو سوفیان گووتی: کچم بەڕاستی تۆ دوای من توشی شەڕو خراپە هاتوی» [سیر أعلام النبلاء].

پلەكانی هەجركردن له پێناو الله

وە لە کۆتاییدا: ئەی ئافرەتە بەندەکەی الله، ئێمە هانت نادەین بەبڕینی پەیوەندی لەگەڵ کەس وکار ونزیکەکانت تەنها ئەوانە نەبێت کەدەزانیت مورتەدد بونەتەوە ودەرچوونە لەئیسلام جابەگووتە بێ یان بەکردار، ئائەم کەسانە هەجر دەکرێن وپەیوەندیان لەگەڵدا دەبڕدرێ وڕێزیان ناگیرێت، وەئەو کەسانەی دوژمنان سەردەخەن ئەگەربەیەك ووشەش بێت، یاخود ئەوانەی دوعای خراپ ولەناوچوون دەکەن لەدەوڵەتی ئیسلام لەجەنگی دا لەگەڵ دوژمنانی، یان ئەوانەی حەز ئەکەن حوکمی شەرعی الله تعالی لەخاکی خیلافەت نەمێنێ وياسا دانراوەکان بگەڕێتەوە شوێنیان، یان ئەوکەسانەی لەجگە لەمانە لەهەڵوەشێنەرەوەکانی ئیسلام وئیمانیان تیدایە؛ بەڵام ئەوانەی لەخوار ئەمانەوەن لەگومڕایی واتە کافرنەبوون ئەوا بەگوێرەی ئەندازەی تاوانەکەیان هەجر دەکرێن.

والحمدلله رب العالمين.

له هۆکارەکانی لێخۆشبوونی تاوان

1 کردەوەی چاك

اللە تعالى دەفەرمووێت:
{ئەوانەی کە باوەڕیان هێناوە وکار وکردەوە چاکەکانیان ئەنجام داوە، بەڕاستی گوناهەکانیان دەسڕینەوە بەچاکتر لەوەی کە دەیانکرد پاداشتیان دەدەینەوە.}
[العنکبوت:٧]

2 چاکەکردن

اللە تعالى دەفەرمووێت:
{بەڕاستی کردەوە چاکەکان کردارە خراپەکان لادەبات، ئەوە ئامۆژگاری وبیرخەرەوەیە بۆ ئەوانەی یادی اللە دەکەن}.
[هود: ١١٤]

3 دورکەوتنەوە لە تاوانە گەورەکان

اللە تعالى دەفەرمووێت:
{ئەگەر خۆتان بپارێزن لەو تاوانە گەورانەی لێتان قەدەغە کراوە، ئەوە لە گوناهەکانی ترتان چاوپۆشی دەکەین و دەتانخەینە جێیەکی خۆش و سازگار وڕێزدارەوە}. [النساء: ٣١]

4 داوای لێخۆشبوون

اللە تعالى دەفەرمووێت:
{ئەوەی خراپەیەک بکات یان ستەم لە خۆی بکات لەوەودوا داوای لێخۆشبوون لە اللە بکات، ئەوە لای اللە لێخۆشبوو ومیهرەبانی دەستدەکەوێت}.
[النساء:١١٠]

5 تەوبە

اللە تعالى دەفەرمووێت:
{اللە ئەو زاتەیە کە تەوبە وەردەگرێت لە بەندەکانی ولە تاوانەکانیان چاوپۆشی دەکات وشارەزایە بەوەی کە دەیکەن}. [الشورى: ٢٥]

6 کەفارەت

اللە تعالى دەفەرمووێت: {اللە لێتان ناگرێت کاتێک بەسادەیی سوێند بە دەمتاندا دێت بەڵکو لەم سوێندانە دەپرسێتەوە کە بیر وهۆشتان لای هەبووە و بۆ مەبەستێک وتووتانە، جا کەفارەتی ئەو جۆرە سوێندانە: نان وخۆراک دانە بەدە کەسی هەژار بەشێوەیەکی مامناوەندی کە بۆ خاو وخێزانتان سەرفی دەکەن، یاخود پۆشتە کردنەوەیان یاخود ئازاد کردنی بەندەیەک (ئەگەر بووی) ئەوەی (توانای ئەو شتانەی نەبوو) با سێ ڕۆژ بەڕۆژوو بێت، ئەوە کەفارەتی سوێندەکانتانە کاتێک سوێند دەخۆن}.
[المائدة:٨٩]

7 ناخۆشی

لە ئەبوهورەیرەوە رضي الله عنه ئەویش لە پێغەمبەرەوە ﷺ فەرمووی: (هیچ موسڵمانێك نیە کەتوشی ناخۆشی ونەخۆشی وخەم وخەفەت وئازار بێت هەتا ئەگەر بە دڕکێك بێت ئیلا اللە دەیکات بەلێخۆشبوون لەتاوان).
[متفق علیە]

8 شەهیدبوون

لە عبد اللە کوڕی عمرو کوڕی العاص رضي الله عنه کە پێغەمبەر ﷺ فەرمووی: (کوژران لەڕێگەی اللە دەبێتە هۆی لێخۆشبوونی هەموو تاوانەکان جگە لەقەرز).
[رواە مسلم]

9 حەددەکان

لە عوبادەی کوڕی صامتەوە رضي الله عنه گووتی: لەگەڵ پێغەمبەر بووم ﷺ لە دانیشتنێك، فەرمووی: (بەیعەتم پێدەدەن لە سەر ئەوەی هاوبەش بۆاللە بڕیار نەدەن، وزینا نەکەن، ودزی نەکەن، هیچ گیانێك نەکوژن مەگەر بەحەقی خۆی نەبێت، ئەگەر مردن لەسەری ئەوە پاداشتی لەسەر اللە یە، ئەوەی توشی یەکێك لەوانە بێت وسزا بدرێت دەبێتە هۆی لێخۆشبوونی تاوان...). [رواە مسلم]

چالاکیە

سەربازی و ئەمنیەکان

لەگەڵ بەردەوامی جەنگی سەربازانی خیلافەت بۆسەر هێزە کافرەکان،چاوێك دەخشێنین بەهەندێك لەچالاکیەکانی کۆتایی کەجێبەجێکراوە لەلایەن موجاهیدان وسەرکەوتووبوون لەفراوانکردنی دەسەڵاتی خیلافەت وبوون بەهۆکاری ترسان وتیاچوونی وزەلیلی دوژمنانی الله، ئەو چاڵاکیانە بەشێکی کەمن لەچاڵاکیەکان کەجێبەجێکراون لەلایەن دەوڵەتی ئیسلامی لەبەرە جیاجیاکان لەرۆژهەڵات ورۆژئاوا لەماوەی هەفتەکانی پێشوو.

جەنگی سەر تورکیا:

لەحەوتی رەبیعی کۆتایی، سەربازانی خیلافەت توانیان زرێپۆشیکی جۆری BMP سوپای تورکی تێکبشکێنن بەموشەکێکی ئاراستەکراو لەنزیك شارۆچکەی "قباسین" لەباکوری رۆژهەڵاتی شاری باب.

لەهەشتی رەبیعی کۆتایی، سەربازانی خیلافەت هەڵسان بەگورزە هێرشێك بۆسەر پێگەکانی صەحەوات وسوپای تورکی مورتەددە لەرۆژئاوای شاری باب، کەپێکدادانێکی سوك رویدا پاشان مورتەدان پشتیان هەڵکرد وهەڵاتن، موجاهیدانیش دەستیانگرت بەسەر پێگەکانیان پێش ئەوەی بگەڕێنەوە بۆشوێنەکانیان بەسەلامەتی.

لەسیازدەی رەبیعی کۆتایی، سەربازانی خیلافەت توانیان تانکێکی سوپای تورکی مورتەد تێکبشکێنن، دوای بەئامانجگرتنی بەموشەکێکی ئاراستەکراو لەنزیك گوندی "قديران".

لەبیست وشەشی رەبیعی کۆتایی، برای شەهادەتخواز أبو أحمد الحموي - تقبله الله - سەیارەیەکی بۆمب رێژکراوی تەقاندەوە بەسەر مۆڵگەیەکی سوپای تورکی وصەحەواتی مورتەددد، لەنزیك چیای "الدير" لەباکوری شاری باب، کە بووە هۆی لەناوچوون وبریندداربوونی ژمارەیەکیان، لەکاتێکدا تانکێك ودوو سەرباز گوێزەرەوە تێکشکێندران بەموشەکی ئاراستەکراو لەنزیك گوندی "قبر المقري" لەباکوری رۆژهەڵاتی باب.

ویلایەتی قەوقاز:

لەسی مانگی رەبیعی یەکەم، دەستە ئەمنیەکانی دەوڵەتی خیلافەت دوو هێرشیان کردە سەر دوو بازگەی پۆلیسی داغستانی مورتەدد لەشاری "خاسافیورت"، وەهێرشی سێیەمیان کردە سەر دەوریەکی پۆلیس لەشاری "کاسبییسك" لەناوەراستی داغستان، کەتوانیان ژمارەیەك مورتەدد بکوژن وهەندێکی تریش برینداربکەن.

شەهادەتخواز ئەبو حەسەنی عێراقی ﷴ

ویلایەتی بەغداد:

لەسێی ڕەبیعی کۆتایی، أبو حسان العراقي - تقبله الله - کردەیەکی شەهادەتخوازی جێبەجێکرد وەك تۆڵەسەندنەوەیەك لەبەئامانجگرتنی دامەزراوە تەندروستیەکان لەویلایەتی نەینەوا لەلایەن هاوپەیمانانی خاچپەرستی ڕافیزی، دەرچوو بەسەیارە بۆمبڕێژکراوەکەی بەرەو ڕافیزەی موشریك لەشاری "الصدر" لەرۆژهەڵاتی بەغداد، وتەقاندیەوە لەناوەڕاستی لانەیان، کەبوە هۆی لەناوچون وبریندار بوونی نزیکەی سەد وپەنجا ڕافیزی موشریك، وتەقینەوەی دوو سەیارەی ڕاگیراوی بەدواداهات لەسەر بریندارەکانیان لەنەخۆشخانەی "الجوادر"، ونەخۆشخانەی "الكندي" لەرۆژهەڵاتی شارەکە، کەبوە هۆی لەناوچوون وبریندار بوونی شەست ئەندامیان.

لەنۆی ڕەبیعی کۆتایی، برای شەهادەتخواز يحيى العراقي - تقبله الله - بەسەیارەیەکی بۆمبڕێژکراو، خۆی گەیاندە ناوەڕاستی لانەی ڕافیزەی موشریك لە "علوة جميلة" لەرۆژهەڵاتی بەغدا، کەبوو بەهۆی تیاچوون وبریندار بوونی نزیکەی هەشتا ڕافیزی، لەکاتێکدا کەبرای شەهادەتخواز أبو دجانة العراقي - تقبله الله - خۆی گەیاندە ناوەڕاستی گردبوونەوەیەکی تریان لەناوچەی "البلديات" لەرۆژهەڵاتی شاروپشتێنە بۆمبڕێژکراوەکەی تەقاندەوە، کە بوو بەهۆی لەناوچوون وبریندار بوونی نزیکەی چل وپێنج ڕافیزی.

وەلەیانزەی ڕەبیعی کۆتایی، ودوای چاودێری تۆکمە بۆلانە وگردبوونەوەکانی ئەفسەرەکان وسەکردەکانی سوپا وحەشدی ڕافیزی لەناو هەردوو کۆلێژی (طب الكندي) لە ناوچەی "النهضة" لەرۆژهەڵاتی بەغداد، وکۆلێژی (دجلة الجامعة) لەناوچەی "الدورة" لەباشوری بەغداد، وەدەستەی بۆمبڕێژکردن توانی دوو سەیارەی بۆمبڕێژکراو ڕابگرێت وبیانتەقێنێتەوە بەسەر گردبوونەوەکانیان، کەبوو بەهۆی لەناوچوون وبریندار بوونی نزیکەی حەفتایان.

ویلایەتی صلاح الدين:

لەسێی ڕەبیعی کۆتایی، چەند ئینغیماسیەك لەسەربازانی خیلافەت هێرشێکیان کردە سەر پێگەکانی سوپای ڕافیزی لەشاری "سامراء"، دوای پێکدادانێکی توند توانیان بچنە ناو بارەگای پۆلیسی ئیتیحادی وبارەگایەکی میلیشیاکانی سەلامی ڕافیزی لەناوەڕاستی "سامراء" وەنزیکەی سەد مورتەدد کەوتن لەنێوان کوژراو وبریندار، هەروەك ئەفسەرێك لەناوچوو بەپلەی موقەدەم، وچەند ئامێرێکی مورتەددان سوتان، وبەشێك لەهەردوو باڵەخانەکە خاپوربوو.

ئوردن:

لەحەوتی ڕەبیعی کۆتایی، دەستەیەکی ئەمنی سەر بەدەوڵەتی ئیسلامی توانیان مورتەد (بسام الحوراني) ئیغتیال بکەن کەپلەی ڕەقیبی یەکەمی هەبوو لەپۆلیسی ئوردنی مورتەدد لەسەرڕێگای "آیل" لە معان لەباشوری ئوردن.

ویلایەتی ڕەققە:

لەڕۆژی هەشتی ڕەبیعی کۆتایی، ژمارەیەک لەسەربازانی خیلافەت هێرشێکی کتوپڕیان ئەنجامدا بۆسەر مورتەددانیPKK لەشارۆچکەی "تەل سمن" وگوندی"خنزير" کەدەکەوێتە باکووری ڕەققە تێیدا ڕوبەڕوبونەوەی دژوار ڕوویدا ولەئەنجامدا نزیکە سی مورتەدد کوژران لەشارۆچکەکەدا، لەکاتێکدا چل کەسی تر تێکەوتن لەئەنجامی کەوتنی کاروانەکەیان بۆناو بۆسەیەکی دانراو ئەمەش لەساتی هاتیان بەرەو هانای ئەندامەکانیانەوە لەگوندی خنزیر، کەلەئەنجامدا بووە

هۆی لەناوبردنی تەواوی هێزەکەیان وتێکشکاندنی ئوتومبێلێکیان لەجۆری BMP وپێنج سەیارەی دەبل.

ولەشازدەی ڕەبیعی کۆتایی، دەستەیەک ئینغیماسی توانیان خۆیان بگەیەننە بەرەکانی دوواوەی مۆڵگەی مورتەددانی PKK لەگوندی "سویدیة صغیرە" لەدەوروبەری ڕۆژئاوای ویلایەتەکە، بەجۆرێک ئینغیماسیەکان کتوپڕ هێرشیان کردە سەریان وڕوبەڕوبوونەوە بەردەوام بوو بۆماوەی چەندین کاتژمێر، بڵاوەیان پێکرا لەلایەن برای شەهادەتخواز أبی عبدالله الشیشانی - تقبله الله - بۆئەوەی ئوتومبێلە بۆمبڕێژکراوەکەی بتەقێنێتەوە لەناوەندی کۆمەڵی مورتەددان لەناوگوندەکە، مورتەددەکان هانایان بردە فڕۆکەی خاچپەرستەکان وهاوکاریان پێگەیشت لەدەرەوەی گوندەکەوە تا برای شەهادەتخوازمان أبو خطاب الدمشقی - تقبله الله - بۆیان دەرچوو وئوتومبێلە بۆمبڕێژکراوەکەی تەقاندەوە لەناو گردبوونەوەیەکی گەورەی ئەندام وکەرەستەکانیان، کەلەئەنجامدا ژمارەیەکی گەورەی کوژراو وبرینداری لەئەندامەکانی ئەو هاوکارییە خستەوە، سەرەڕای ئەوەش هەشت بۆمبی چێندراو تەقییەوە لەناو گردبوونەوەی ئەندامەکانی مورتەددان لەگوندی "سویدیە صغیرە"، لەوکاتەشدا دەستەی ئینغیماسییەکان هێرشیان کردە سەر هەردوو گوندی "بیئر خویم" و"جعبر شرقی" کەدەکەوێتە باکووری شاری طەبەقە، ڕوبەڕوبوونەوە لەگەڵ مورتەددەکان ڕوویدا وکوشتار وبرینداریان خستە ڕیزەکانیانەوە، لەساتی جەنگەکانیشدا فڕۆکەی هاوپەیمانی خاچپەرستی هەستا بەچەندین هێرشی ئاسمانی، کەحەوت دانەیان مۆڵگەی مورتەددانی PKKیان پێکا لەڕێگەی هەڵەوە، وسەرەنجامی سەرژمێری هێرشەکانی موجاهیدان بۆسەر مورتەددەکان گەیشتە سەد کوژراو،

ولەبیست وپێنجی ڕەبیعی کۆتایی، سەربازانی خیلافەت مورتەددانی PKKیان تووشی سەرسوڕمان کرد بەهێرشێکی بەرفراوان لەناوچەی "جعبر"، وناحیەی "جەڕنیە"، لەدەوروبەری ڕۆژئاوای ویلایەتەکە، بەجۆرێک ئینغیماسییەکان لەدووای نیوەی شەو لەسەر شێوەی گرووپ دەرچوون وچالاکی پێچکردنەوەیان ئەنجامدا لەسێ میحوەرەوە، وهێرەشەکان دەستیانپێکرد لەگوندەکانی "عەطشانە"، و"أعیوج"، و"علي عمر"، پاشان بەرەو گوندی "جەدداح"، و"مەحمودلی"، کەتێیدا سەرجەم ئەندامانی PKK لەوگوندانە کوژران، لەکاتێکدا دەستەی ئینغیماسی تر هێرشیان کردە سەر گوندی"طوەیحنە"، لەوێشەوە دەرچوون بەرەو هەردوو گوندی "أبو صەخرە" و"جعبر"، وقەڵای جعبری دێرین، هەروەک کۆمەڵێکی تر هێرشیان کردە سەر شارۆچکەی "جەڕنیە"، کەلەئەنجامی هێرشەکەدا سەربازانی خیلافەت دەستیانگرت بەسەر ژمارەیەک گوند، ولەناوبردنی دەیان ئەندامی مورتەددانی PKK، وبریندابوونی ژمارەیەکی تر.

یەکێك لەتیاچووانی پەکەکە

ولەبیست وحەوتی ڕەبیعی کۆتایی، سی وسێ مورتەدد لە PKK کوژران وشازدەی تر بریندار بوون لەئەنجامی هێرشێکی سەربازانی خیلافەت بۆسەرمۆڵگەکانیان لەهەردوو گوندی "خنزیر" و"تل سمن"، کەتێیدا ڕوبەڕوبوونەوەی دژوارڕوویدا، کەتێیدا موجاهیدان مۆڵگەی مورتەددەکانیان پێکا بەزیاتر لەسەد وبیست وپێنج مووشەکی هاوەن، ولەدووای ئەوەش گەڕانەوە بۆسەنگەرەکانی خۆیان بەسەلامەتی، لەکاتێکدا گرووپێکی تر لەسەربازانی خیلافەت هێرشیان کردە سەر مۆڵگەی مورتەددانی PKK لەنزیک گوندی "حەیەوی" لەڕیفی باکووری ویلایەتەکە، کەتێیدا توانیان پێنج مورتەدد بکوژن لەساتی هەوڵدانیان بۆهەڵهاتنیان لەبیابان، ولەدووای ئەوەش موجاهیدان گەڕانەوە بۆسەنگەرەکانی خۆیان بەسەلامەتی وبەدەستکەوتی چەکی سووک وزەخیرەوە.

ویلایەتی نەینەوا:

لەنۆی ڕەبیعی کۆتایی، ژمارەیەک لەسەربازانی خیلافەت هێرشێکی دژواریان کردە سەر کۆبوونەوەی سووپای ڕافیزی ومیلیشیاکانی لەدەوروبەری "شوقەکانی حەدباء" کەدەکەوێتە باکوور وڕۆژهەڵاتی موسڵ، کەتێیدا ڕوبەڕوبوونەوە بەردەوامبوو بەچەکی سووک وماماناوەند بۆماوەی چەندین کاتژمێر، کەلەئەنجامدا سی ویەک مورتەدد لەناوبران وژمارەیەکی تریش برینداربوون، لەدووای ئەوەش دوو شەهادەتخواز أبو أنس المصلاوی وأبو بکر المصلاوی - تقبلهما الله - ئۆتۆمبێلە بۆمبڕێژکراوەکەیان تەقاندەوە بۆسەر کۆبوونەوە وکەرەستەی مورتەددەکان، کەبووە هۆی لەناوبردنی نزیکەی بیست ویەک ئەندامیان وبریندارابوونی ژمارەیەکی تر، وتێکشکاندنی دوو ئۆتۆمبێل لەجۆری هەمەڕ، وسووتاندنی بینایەک کەتێیدا ئەمانەوە، لەکاتێکدا برای شەهادەتخواز أبو أحمد الشامی - تقبله الله -

دەرچوو بەئوتومبێلە بۆمبڕێژکراوەکەیەوە، بۆئەوەی لەناوەڕاستی کۆبوونەوەی سووپای ڕافیزی ومیلیشیاکانی بیتەقێنێتەوە، لەگەڕەکی ”سەلام“ لەباشووری موسڵ، کەبووە هۆی لەناوبردنی یازدە مورتەدد وبرینداربوونی ژمارەیەکی تر، وتێکشکاندنی چوار ئۆتۆمبێل لەجۆری هەمەر، وخانوویەک کەتێیدا ئەمانەوە.

سۆماڵ:

لەدەی ڕەبیعی کۆتایی، دوو ئەندامی پۆلیسی سۆماڵی مورتەدد کوژران وسێی تر برینداربوون لەئەنجامی هێرشێکی سەربازانی خیلافەت بەبۆمبی دەستی بۆسەر بازگەیەک لەنزیک دووڕیانی ”علی صۆفی“ لەشاری مەقدیشۆ.

ویلایەتی غەربی ئەفریقیا:

لەدەی ڕەبیعی کۆتایی، سەربازانی خیلافەت تووانیان بیست سەربازی هاوپەیمانی ئەفریقی بکوژن لەئەنجامی هێرشێک بۆسەر مۆڵگەکانیان لەشارۆچکەی ”بونی یادی“ لەناوچەی ”یوبیە“ کەدەکەوێتە باکوور وڕۆژهەڵاتی نێجیریا.

ویلایەتی خەیر:

لەشازدەی ڕەبیعی کۆتایی، کۆمەڵە گرووپێکی ئینغیماسی لەبەرەبەیان خۆیان گەیاندە مۆڵگەکانی نوسەیرییەکان لەڕۆژئاوای فرۆکەخانەی خەیری سەربازی وتووانیان دەستبگرن بەسەر ناوچەی ”سکن المهندسین“ کەمورتەددەکان تێیدا ئەمانەوە ووەک هێڵێکی بەرگری پێش فرۆکەخانە دایاننابوون لەدیوی ڕۆژئاوا وڕوبەڕووبوونەوەکان بوونە هۆی لەناوبردنی پێنج مورتەدد وبرینداربوونی ژمارەیەکی تر.

ولەحەڤدەی ڕەبیعی کۆتایی، سەربازانی خیلافەت بەردەوام بوون لەپێشکەوتن وگەمارۆیان خستەسەر فرۆکەخانەی سەربازی وچوار گەڕەک وناوچەی نزیک فرۆکەخانە، وجیایانکردەوە لەنێوان گەڕەک وناوچەکانی تر کەدەکەونە ژێردەستی سووپای نوسەیری ومیلیشیا ڕافیزیەکان لەباکوور وڕۆژئاوای شار.

ئەمەش لەدووای پێشکەوتنەکانی سەربازانی خیلافەت هات لەڕۆژئاوای فرۆکەخانە، کەدەستیانگرت بەسەر ناوچەی ”مەکابس القرمید“ و”مشروع الجرية السكني“، کەبووە هۆی گەیاندنی گەڕەکەکانی باشووری ڕۆژئاوا بەچیای ثردە کەدەکەوێتە لای ڕۆژئاوای شارەکەوە، هەروەک پێشڕەوییە نوێیەکە بووە هۆی جیاکردنەوە لەنێوان ناوچەکانی ژێردەستی سووپای نوسەیری لەفرۆکەخانە وئەوانەی دەوروبەری لەلیوای 137 وگەڕەکەکانی باکووری ڕۆژئاوای شارەکە، وهەروەها سەربازانی خیلافەت دەستیانگرت بەسەر ”جبل العمال“ کەدەروازەی شارەکەیە ودەڕوانێتە ناوچەی ”مەقبەرە“ کەنزیکە لێیەوە، لەگەڵ ”کراجات البولمان“ وژمارەیەک ناوچەی ناو گەڕەکی ”العمال“ لەباشوور وڕۆژئاوای شارەکە، وسەرەنجامی جەنگەکان بووەهۆی کوشتنی چل ئەندامیان بەلایەنی کەمەوە لەسووپای نوسەیری ومیلیشیا ڕافیزیەکان، هەروەک تۆپهاوێژێکی عەیار 57 ملم وتانکێك وئوتومبێلێکی شیلکایان تێکشکا.

ولەنۆزدەی ڕەبیعی کۆتایی، برای شەهادەتخوازمان أبو عليٍّ الشاميّ - تقبّله الله - دەرچوو بەئۆتۆمبێلە بۆمبڕێژکراوەکەیەوە بۆئەوەی لەناوەڕاستی کۆمەڵێ مورتەددان بیتەقێنێتەوە لەدەوروبەری شەریکەی کارەبا کەدەکەوێتە چوارچێوەی شاری خەیرەوە، کەتێیدا ژمارەیەکی زۆریان لێکوژرا، وژمارەیەکی تریشیان برینداربوون، بۆئەوەی لەدووای خۆی دەستەی هەڵکوتانەسەر دەرچن بۆکوشتنی ئەوانەی کە ڕزگاریانبووە، موجاهیدان زۆریان پێنەچوو هەتا دەستیانگرت بەسەر بینای شەریکە وناوچەی نزیک لێیەوە، هەروەک دەستیانگرت بەسەر نەخۆشخانەی گۆڕەپانی سووپای نوسەیری لەچوارچێوەی شار، وسەرژمێری کوژراوی مورتەددەکان گەیشتە زیاتر لەپازدە لەناوچوو وهەروەها ژمارەیەکی تر لەبریندار.

سەربازانی خیلافەت لەویلایەتی خەیر هێرش دەکەن بۆسەر نوسەیریە مورتەددەکان

ڕێچکەکانی

سەرکەوتن

شێخ ئەبو حەمزەی موهاجیر (الله لێی وەرگرتبێت)

بەشی 4

شەشەم: داواکردن لەالله وخۆبەکەم زانین.

الله تعالی دەفەرمووێت: ﴿لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنكُمْ شَيْئًا وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُم مُّدْبِرِينَ﴾ [التوبة 25]، ابن کثیر -رحمە الله- دەڵێت: "ابن جورەیج لەموجاهیدەوە گێڕاویەتەوە ودەڵێت: ئەوە یەکەم ئایەتە کەدابەزیەوە لەسوڕەتی (براءة) کەباسی الله تعالی وفەزڵەکانی وچاکەکانی دەکات کەسەری خستن لەزۆر شوێن ولە غەزووەکان لەگەڵ ڕەسول الله صلے الله علیە وسلّم، ئەوەش لە لایەن الله تعالی وەیە وسەرکەوتنە لەلایەن الله وە، نە بەژمارەیانە ونە بەکەرەستەیانە، وە ئاگاداری کردنەوە کەسەرکەوتن لای الله یە جاکەمبن یان زۆر، بەڕاستی ڕۆژی حونەین لەخۆبایی بوون بەزۆریەکەیان، لەگەڵ ئەوەش ئەوە سودی بۆیان نەبوو وهەڵاتن وپشتیان هەڵکرد جگە لەکەمێك نەبێت کەمانەوە لەگەڵ ڕەسول الله صلے الله علیە وسلّم".

وەڕەسول صلے الله علیە وسلّم دەفەرمووێت: ((الله نیگای بۆکردم کەخۆتان بەکەم بگرن)) [موسلیم گێڕاویەتیەوە لەعیازی کوڕی حەمار]،ابن قەیم دەڵێت: "بەردەوام بوونی پێویست بوون بەالله تعالی لەگەڵ بوونی خەوش، باشترە لەبێخەوشی لەگەڵ سەرسامبوون بە خۆی" [طریق الهجرتين].

لە موسلیم هاتوە کە ئەبو هورەیرە -الله لێی ڕازی بێت- دەڵێت: ((کەس خۆی بەکەم نازانێ بەرامبەربە الله تعالی ئیلا پەروەردگاربەرزی دەکاتەوە))، ئەو بەرزیەش لەدونیا بەسەرکەوتن ولێدانی دوژمن وباسکردنی دەبێت، وەلە دواڕۆژ بەبەرزکردنەوەی پلە وشوێنی باش دەبێت.

ابن بطال دەڵێت: "عائیشە دەڵێت: ئێوە بێئاگان لەباشترین بەندایەتی؛ خۆبەکەم زانین، تەبەری -رحمە الله- دەڵێت: خۆبەکەم زانین لەکاتی تاقیکردنەوەکان کەالله تعالی بەندە باوەڕدارەکانی پێ تاقیدەکاتەوە، سەیر دەکات کەبەندایەتیان چۆنە لەم کاتەدا، وەکاتێك الله بەرزەوەندی بەندەکانی لەوە دانا، لەدونیا وپاداشتی ڕۆژی دوایی... وە لەوانە کاتێك چوە ناو مەککە خەڵك دەیانگوت: ئەوە هەوە ئەوە هەوە، ئەویش پشتی خوارکردەوە لەسەر سوارەکەی ودەیگوت: الله اعلی وأجل... وە لە طاریقی کوڕی شەهابەوە دەڵێت کاتیك عومەر هاتە شام لەڕێگایدا گۆمێك ئاو هەبوو ئەویش لەوشترەکەی دابەزی وخوفەکانی داکەند وبەدەستی گرتی ولە ئاوەکە ڕۆیشت وشترەکەشی لەگەڵ بوو، ئەبو عوبەیدە پێی گوت: بەڕاستی ئەمڕۆ شتێکی گەورەت ئەنجامدا لای ئەهلی زەوی، ئەویش لەسنگی دا وگوتی: ئەگەر جگە لەتۆ ئەوەی گوتبا ئەی ئەبو عوبەیدە، ئێوە لەزەلیلترین وگەمژەترینی خەڵکی بوون الله شکۆمەندی کردن بەئیسلام، هەرچەندە داوای شکۆ بکەن لەجگە لەو ئەوە الله زەلیلتان دەکات" گوتەی تەبەری کۆتایی هات [شرح صحيح البخاري].

حەوتەم: ویردی اللّه تعالی.

اللّه تعالی دەفەرمووێت: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُواْ وَاذْكُرُواْ اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلَحُونَ﴾ [الأنفال 45]، تەبەری گوتی: (وَاذْكُرُواْ اللّهَ كَثِيرًا) دەڵێت: داوای سەرکەوتن وزیاندان بکەن بەسەر دوژمن، وویردی الله بکەن بەدڵ وزمانەکانتان بەڵکو سەرفرازبن"، قەتادە گوتویەتی: "الله ویردی داناوە لەسەرقاڵترین کات؛ لەکاتی لێدانی شمشێرەکان".

وە قورتوبی ووتەیەکی بەنرخی هەیە لەڕاڤەی ئەم ئایەتە ودەڵێت: "زانایان سەبارەت بەم ویردە سێ ووتەیان هەیە: یەکەم یادی الله بکەن لەکاتی ترسانی دڵەکانتان لەبەر ئەوەی ویرد یارمەتیت دەدات بۆپێچەسپاوی لەتەنگانەدا، دووەم: جێگیربن بەدڵەکانتان ویادی بکەن بەزمانەکانتان لەبەر ئەوەی دڵ ئارام ناگرێت لەکاتی بەیەك گەیشتن لەگەڵ دوژمن وزمان دەشڵەژێ، فەرمانی بەویرد کردووە تا دڵ جێگیربێت ودڵنیا بێت وزمان چەسپاو بێت لەسەرویرد وئەوە دەڵێت کە هاوەڵەکانی طالوت گوتیان: ﴿رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ [البقرة 250]. ئەم حاڵەتەش تەنها لەکاتی بەهێزی الله ناسین وبەرچاوڕونی دەبێت ئەویش ئازایەتیەکی سوپاس کراوە لەناو خەڵکی، سێیەم: یادی ئەوە بکەنەوە کەالله بەڵێنی پێداون لەکڕینی گیانەکان وپاداشتەکەی بۆتان ".

دەڵێم دەکرێت کەهەموو ئەوانە بگرێتەوە لەیادی الله بەزمان وهەستکردنی بەهێزی دڵ وبیرهێنانەوەی بەڵێنی الله لەسەرکەوتن لەدونیا وبەهەشتەکان لەڕۆژی دوایی، الله تعالی بەموسا دەفەرمووێت: ﴿وَلَا تَنِيَا فِي ذِكْرِي﴾ [طه 42]، ابن کثیر -رحمە الله- گوتی: "مەبەست ئەوەیە کە ئەوان لاوازنەبن لە یادی پەروەردگارلەکاتی ڕوبەڕوبونەوە لەگەڵ فیرعەون بۆئەوەی یادی الله ببێتە یارمەتی وهێزێکی شکێنەر بۆیان، هەروەك لە فەرموودە داهاتووە: ((بەڕاستی بەندەکانم هەموو

بەندەی مێن ئەوانەی کە یادم دەکەن لە کاتی جەنگدا)) [رواه الترمذي عن عمارة بن زعكرة]".

وە بزانە کە ویردی الله لەکاتی جەنگ بەنهێنی دەکرێت، حاکم گێڕاویەتیەوە وبەدروستی داناوە لەئەبو موساوە الله لێ ڕازی بێ کەپێغەمبەر صلّى اللّه عليه وسلّم پێی ناخۆش بوو لەکاتی جەنگ گوێبیستی دەنگ بێت.

هەشتەم: نزا

اللّه تعالى فەرموویەتی: ﴿قُلْ مَا يَعْبَأُ بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ﴾ [الفرقان 77] وە فەرموویەتی: ﴿فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾ [غافر 65] وە فەرموویەتی: ﴿وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ﴾ [الأعراف 56] وە فەرموویەتی: ﴿وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴾ [غافر 60] وە فەرموویەتی: ﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُواْ لِي وَلْيُؤْمِنُواْ بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ﴾ [البقرة 186].

وە صلّى اللّه عليه وسلّم فەرموویەتی: ((پاڕانەوە خۆی عیبادەتە)) [رواه ابن ماجه وأبو داود والترمذي والنسائي عن النعمان بن بشير]، وە فەرموویەتی: ((هیچ شتێك بەڕێزتر نیە لای الله لە دوعا وپاڕانەوە)) [رواه الحاكم عن أبي هريرة]، وە فەرموویەتی: ((ئەوەی داوا لەاللّه تعالى نەکات ئەوە لێی توڕە دەبێت)) [رواه الترمذي عن أبي هريرة]. وە ابن تەیمە گوتی: "سەرکەوتن ڕۆژی دێت بەهۆکارەوە لەهەمویان گرنگتر دوعای باوەڕدارانە... کاتێك الله بڕیاری سەرکەوتنی دا لەڕۆژی بەدر پێغەمبەر صلّى اللّه عليه وسلّم پێش ڕوداوەکە هەواڵی سەرکەوتن وزیاندانی کافرانی دا بەهاوەڕێکانی، لەهۆکارەکانی ئەم سەرکەوتنە هاوارکردنی پێغەمبەر صلى اللّه عليه وسلّم وپاڕانەوەی بوو [مجموع الفتاوی].

ئەوە ڕەسول الله صلّى اللّه عليه وسلّم کاتێك بینی دوژمنانی ژمارەیان زۆرە وهاوەڵەکانی ژمارەیان کەمە بۆیە ڕوی کردە ئەوەی کەسەرکەوتنی بەدەستە: ﴿وَمَا النَّصْرُ إِلاَّ مِنْ عِندِ اللّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾ [آل عمران 126]. لە صەحیحی موسلیم هاتووە کە فاروق عومەڕی کوڕی خەتاب -الله لێی ڕازی بێت- گوتی: "لەڕۆژی بەدردا پێغەمبەر -صلّى اللّه عليه وسلّم- سەیری موشریکەکانی کرد کەهەزار بوون وهاوەڵەکانی سێسەد ونۆزدە پیاو بوون، پێغەمبەر -صلّى اللّه عليه وسلّم- ڕوی کردە ڕوگە پاشان دەستەکانی بەرزکردەوە وموناجاتی پەروەردگاری کرد: ((یاالله ئەوە بەئەنجام بگەیەنە کەبەڵێنت پێدابووین، یاالله ئەوە بێنە کەبەڵێنت پێدابووین، یاالله ئەگەر ئەم کۆمەڵەیە لە ئەهلی ئیسلام تیابچێت ئەوە ناپەرستڕێی لەسەر زەوی)) بەردەوام دەپاڕایەوە ودەستەکانی بەرزکردبویەوە، وڕوی لەڕوگە بوو تاعەباکەی لەسەر شانەکانی کەوت، کەدوعای لەموشریکەکان دەکرد بەگشتی ودەیفەرموو: ((یاالله دابەزێنەری پەرتوك وخێرا لەحیساب، یاالله ئەم حیزبانە ببەزێنە، یاالله بیانبەزێنە وبیانلەرێنەوە)) [رواه البخاري ومسلم عن عبد الله بن أبي أوفى].

وە پێغەمبەر صلّى اللّه عليه وسلّم دوعای تایبەتی دەکرد لەسەر سەرکردەکانیان، لە صەحیحی بوخاری هاتوە لە ابن مەسعودەوە -الله لێی ڕازی بێ- گوتی: "پێغەمبەر صلّى اللّه عليه وسلّم ڕوی کردە کەعبە ودوعای لەچەند کەسێکی قوڕەیش کرد: لەسەر (شبية بن ربيعة وعتبة بن ربيعة والوليد بن عتبة وأبي جهل بن هشام)، الله دەکەم بەشاهید کە بەڕاستی بینیم پەشۆکابوون وخۆڵ ئەوانی گۆڕی".

بزانە ئەی دۆستی الله تۆ لەشوێنێکی لەشوێنەکان کەدوعای تێدا وەردەگیرێت، لەسەهلی کوڕی سەعدی ساعدی هاتوە کەگوتی: ((لەدووکاتدا دەرگاکانی ئاسمان دەکرێنەوە، کەم هەیە کەدوعاکانیان گێڕانەبێت: کاتی بانگ وڕوبەڕوبونەوەی ڕیزەکان لەڕێی الله تعالى دا)) [رواه مالك في الموطأ].

ئەی موجاهید بگەڕێ لەکاتەکانی وەڵامدانەوەی دوعا وەك کاتژمێری ڕۆژی هەینی ولەکاتی بانگ وبارینی باران وسێیەکی کۆتایی شەو، پێغەمبەر صلّى اللّه عليه وسلّم دەفەرمووێت: ((اللّه تعالى هەموو شەوێك دادەبەزێت بۆئاسمانی دونیا تاسێیەکی شەو دەمێنێت ودەفەرمووێت: کێ داوام لێدەکات وەڵامی بدەمەوە؟ کێ داوام لێدەکات تاپێی بدەم؟ کێ داوای لێخۆشبوون دەکات تا لێی خۆش بم؟)) [رواه البخاري ومسلم عن أبي هريرة] وە لە گێڕانەوەیەکی تردا ((کێ داوای ڕۆزیم لێدەکات تاپێی بدەم، کێ داوای شیفام لێدەکات تاشیفای بدەم))، وە من هیواخوازم لەپەروەردگار کەبێبەشمان نەکات لەوەڵامدانەوەی تایبەت کەدور ونزیك ستەمی لێکردین ودونیا هەمووی کۆبۆتەوە لەسەرمان، وەمزگێنی پێغەمبەرتان پێدەدەم صلّى اللّه عليه وسلّم کە بەموعازی فەرموو: ((بترسە لە دوعای ستەملێکراو چونکە لەنێوان ئەو والله دا پەردە نیە)) [رواه البخاري ومسلم] ئەوە پێغەمبەرە ستەمی لێکراوە وبەدرۆخراوەتەوە ئەویش پاڕایەوە، باشە دەبێت وەڵامدانەوەکە چۆن بێت؟ اللّه تعالى دەفەرمێت: ﴿پێش ئەمانیش گەلی نوح بڕوایان بەبەندەی بەڕێزی ئێمە نەکردو گوتیان: شێتە، زۆریش پیاهەڵشاخان ودژایەتی کرا * (ئەویش دوای (900) ساڵ هانا وهاواری بۆپەروەردگاری بردو گوتی: یا الله، بەڕاستی من شکستم خواردوە وسەرکەوتنم پێ ببەخشە * ئەوسا ئیتر ئێمە دەروازەکانی ئاسمانمان هاوڕێ لەگەڵ ئاوێکی خوڕدا کردوە * هەموو زەویشمان کرد بەکانیاو وئاومان لێهەڵقوڵاند، ئیتر ئاوی ئاسمان وزەوی بەویستی الله بەیەک گەیشتن، بەڕاستی بڕیاری لەسەر درابوو * ئەوسا نوح (عليه السلام)مان لەسەر چەند تەختە وبزمارێک هەڵگرت (مەبەست کەشتیەکەیە)﴾ [القمر 13-9].

پاشان بزانە ئەی موجاهید کە لەڕێچکەکانی سەرکەوتن بوونی لاوازەکانە لەڕیزەکانمان، وپاڕانەوەیان بۆمان، لەکوڕی عەباسەوە هاتووە کەگوتی: ((ئەبو سوفیان هەواڵی پێدام وگوتی: پاشای ڕۆم گوتی: پرسیارم لێکردی کەپیاوە گەورەکان دوای کەوتن یان لاوازەکان گوتت لاوازەکان، کەهەر ئەوان شوێنکەوتەی پێغەمبەرانن)) [رواه البخاري ومسلم] وە ڕەسول الله صلى اللّه عليه وسلم بە سەعدی فەرموو الله لێی ڕازی بێ: ((ئایا سەرکەوتن وڕۆزیتان هەر بەهۆی لاوازەکانەوە نیە؟!)) [رواه البخاري] فەرمودەکە ئەوەی ڕونکردەوە: کەپێداگربین لەسەر یارمەتی موجاهیدە لاوازەکان وجگە لەوانیش لەئافرەت ومنداڵ وپیر، لەبەر ئەوەی زۆربەیان نیەتیان پاکە لەکاتی دوعا وزیاتر خشوعیان هەیە وزیاتر خاوەن پێویستین وپێویستیان بە(الله) یە.

وە لە کۆتایی ئەوە بیردەهێنمەوە کە الله تعالى دەفەرمووێت: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ اصْبِرُواْ وَصَابِرُواْ وَرَابِطُواْ وَاتَّقُواْ اللّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ [آل عمران 200]، وە دەفەرمووێت: ﴿وَعَلَى اللّهِ فَتَوَكَّلُواْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ﴾ [المائدة 23]، وە دەفەرمووێت: ﴿إِنَّ اللّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَواْ وَّالَّذِينَ هُم مُّحْسِنُونَ﴾ [النحل 128]، وە دەفەرموێت: ﴿وَلَيَنصُرَنَّ اللَّهُ مَن يَنصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ﴾ [الحج 40]، وە دەفەرموێت: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُواْ وَاذْكُرُواْ اللّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلَحُونَ﴾ [الأنفال 45]، ئەوە ڕێچکەکانی سەرکەوتنە لەقورئانەکەی الله بەددانە خرێنەکانتان گازی لێبگرن...

الله زاڵە بەسەر کارەکانی بەڵام زۆربەی خەڵکی نایزانن.

دیمانەیەك

لەگەڵ والی ویلایەتی حیمس

پرسیار: حاڵی بەرەکانی دەوروبەری شاری تەدمورڕ چۆن بوو پێش فەتحکردنەوەی، وەئامادەکاری چۆن بوو بۆهێرش کردنە سەری؟

وەڵام: پێشتر سەربازانی خیلافەت دەستیانگرت بەسەر شاری تەدمورڕ لەشەعبانی ساڵی 1436 کۆچی، سوپای نوسەیری ومیلیشیا ڕافیزیەکان نەیانتوانی کۆنترۆڵی بکەنەوە لەگەڵ دەیەها هێرشی بەردەوام کەزیانی سەدان کوژراو وبریندداریان دا لەگەڵ دەیەها ئامێر تێکشکێندران، تابەیارمەتی ئاسمانی ڕوسی هەڵمەتێکی سەربازی فراوانیان کرد بۆسەر شارەکە لەسەرەتا مانگی جەمادی کۆتایی 1437 کۆچی، هەزارەها سەربازیان کۆکردەوە لەوشکانی (لەهێزەکانی سوپا ومیلیشیا ڕافیزیەکان وهێزە وشکانیەکانی ڕوسیا وڕاوێژکارە ڕوسەکان) بەیارمەتی لەگەڵ هەڵمەتی بۆردومانی ئاسمانی چڕ، کەڕێژەی بۆردومان بۆسەر گەڕەکەکانی شار وهێڵەکانی ڕوبەڕوبونەوە گەیشتە 100 موشەك وبەرمیلی تەقێنەرەوە وبتڵی غازی تەقێنەرەوە لەڕۆژێکدا، موجاهیدان ناچاربوون کەبگەڕێنەوە لەشار لەناوەڕاستی هەمان مانگ.

بەهۆیەوە ڕژێمی نوسیەری هەوڵیدا کەناوچەکانی فراوان بکات لەدەوروبەری شار، موجاهیدان زنجیرەیەك کردەی شەکەتکردنیان ئەنجامدا وهێرشی فراوانیان کردە سەرپێگە وناوچەکانی نوسەیری لەناوچەکانی شاعیر وجەزەل وناوچەکانی نزیك شاری تەدمورڕ، پاشان هێرشەکانی موجاهیدان چاوی خستە سەر بەرەکانی ڕۆژهەڵاتی شار، کە ئاماری ڕوبەڕووبونەوەکان لەشار ودەوروبەری لەسەرەتای کۆنترۆڵکردنی شارەکە لەلایەن سەربازانی دەوڵەتی ئیسلامی لەیەکەم جارلەشەعبانی 1436 وتاسەرەتای ڕەبیعی یەکەمی 1438 کۆچی، کوژران وبریندداربوونی نزیکەی 1700 ئەندامی سوپای نوسەیری ومیلیشیا ڕافیزەکان بوو لەگەڵ 7 سەربازی ڕوسی کەڕاوێژکارێکی سەربازی ودوو فڕۆکەوانیان لەنێودابوو.

هەرچی ئامێرەکانە ژمارەی ئامێرە تێکشکاوەکان وئەوانەش کەبەغەنیمەت گیران لەلایەن موجاهیدانەوە گەیشتە 236 ئامێرکە 71 تانك و18 دۆشکەی 23 وتۆپهاوێژی 57ملم، ودوو دۆشکەی 14.5ملم، و 20 تۆپهاوێژی (122ملم، و130 ملم) وژمارەیەکی زۆرلەسەیارەی دەبڵی دۆشکە لەسەر، لەگەڵ تێکشکاندنی فڕۆکەیەکی هەلی کۆپتەری ڕوسی، ولله الحمد.

پرسیار: پێش فەتحکردنی تەدمور ژمارەی دوژمن چەندبوو وشوێنیان لەکوێبوو؟

وەڵام: ڕژێمی نوسیەری ویارمەتیدەرەکانی لەهێزە ڕوسیەکان ومیلیشیا ڕافیزیەکان چەندین پێگەیان کردبوو بەخاڵی سەرەکی خۆیان لەشار ودەوروبەری شار وقایمکاریەکانیان گەورەبوو ولەهەریەك لەسەر کێوەکانی (الطار) وسایلۆی شار وتەپۆلکەکانی (العامریة) وکێوی هیان هەروەك ناوچەی جەزەل وەك مۆڵگەیەکی سەربازی بوو لەسەر تەپۆلکە بەرزەکان کەدەڕواننە سەر ڕێگا گەیەنەرەکانی وەقایمکاری زۆری بۆکرابوو، لەگەڵ هێزەکانی ڕژێمی نوسەیری ومیلیشیا ڕافیزیەکان لەئێران وئەفغانستان وعێڕاق وئەندامەکانی "اللجان الشعبية" لەگەڵ هێزە ڕوسیەکان، کە ژمارەی هێزە ڕوسیەکان دەیەها بوو کەڕاسپاردرابوون بەکردەی یارمەتی دان وئاسمانی وڕاهێنانی ئەو ئەندامانەی کەلەم ناوچەیە هەبوون، وەژمارەی نوسەیرەکان لەشارەکە لەنێوان 1500 بۆ 2000 بوو هاوکات لەگەڵ دەیەها ئامێری زرێپۆش وتانك وچەکی قورس، کەنوسەیریەکان ئەو هێزانەیان کۆکردەوە بۆهێرشکردنە سەرپێگەکانی موجاهیدان لەویلایەتی خەیر.

شارەکە دابەشکرا بەگوێرەی ئەو میلیشیایانەی کەبوونیان هەبوو هەریەکەیان شەقامێك یان باڵەخانەیەکی داگیرکردبوو وهێما شرکیەکان وئاڵاکانیان هەڵکردبوو لێی وەڕافیزە موشریکەکان چەندین حوسەینیەیان دروستکردبوو تێیدا، وەهەرچی هەبوو لەشارەکە دزیبویان تەنانەت تانکی ئاو! شارەکە گەمارۆدرابوو بەبازگە وخاڵی سەربازی وبنکەی سەربازی تایبەت بەهێزە ڕوسیەکانی تێدابوو، وەحاڵی شارەکە لەلایەنی خزمەتگوزاریەوە لەڕادەبەردەر خراپ بوو.

پرسیار: باسی چۆنیەتی کۆنترۆڵکردنەوەی تەدمورمان بۆبکە؛ چۆن ڕویدا وئەنجامەکانی فەتح چی بوو؟

وەڵام: چالاکیە سەربازیەکە لەڕۆژی پێنج شەممە (8/ ڕەبیعی کۆتایی) دەستی پێکرد، کاتێك سەربازانی خیلافەت هێرشێکی فراوان وکتوپڕیان کردە سەر سوپای نوسەیری ومیلیشیا ڕافیزیەکان لەهێڵی ڕوبەڕوبوونەوە بەدرێژایی 200 کیلۆمەتر ولە 8 قۆڵەوە وەپێشڕەوی بەرچاویان تۆمارکرد -بەفەزڵی الله- سەربازانی خیلافەت کۆنترۆڵی شاری تەدمور ودەیەها پێگەیان کرد لەدەوروبەری لەگەڵ کێڵگەی نەوتی وغازی وڕووبەڕێکی فراوان لەڕیفی ڕۆژهەڵاتی حمس لەچالاکیەکی چاوەڕوان نەکراو کەهیوای نوسیەیرەکانی بڕی بۆپێشڕەوی کردن بەرەو ڕێگای گشتی (تەدمور -خەیر) کەدەیانویست گەمارۆی موجاهیدان بۆسەر نوسەیرەکان لەشاری خەیر تێکبشکێنن، گرنگی تەدمور بریتیە لەوەی کەڕێگایەکی گەیەنەرە لەنێوان ویلایەتەکانی حەما وحمس ودیمەشق، وەوەك دوڕیانێکە بۆناوچەکانی ژێردەستی خیلافەت بەئاراستەی ویلایەتەکانی دیمەشق وحەما وحمس وخەیر وڕەققە، وەوەك بنکەیەك بوو بۆدەرچوون بەرەو ناوچەکانی ژێردەستی ڕژێمی نوسەیری.

سەرکردایەتی نوسەیری جوڵانەوەکانی چڕکردبوویەوە لەپێش چەند مانگێك وچەندین کۆبوونەوەی گرێدا لەگەڵ ژمارەیەك لەوانەی کەپێیان دەڵێن شێخەکانی عەشایەری خەیر وڕەققە وڕاگەیاندنی پێکهاتەیەکی نوێی حەشدی عەشایریان ڕاگەیاند وەك هەمان ڕێگای ڕافیزە لەحەشدی عەشایەری عێڕاق بۆئەوەی ببن بەپێڵاو ونوسەیریەکان لەپێیان بکەن وبگەنە شاری خەیر لەشاری تەدمورەوە هەروەك -پێیان وابوو-.

باشترین هۆکار بۆبەگری هێرشە بەڵام بەپێچەوانەی ئەوەبوو کەنوسەیریەکان حەزیان پێبوو وەپێچەوانەی بۆچونەکانیان بوو، سەربازانی الله موەحیدەکان کەرستەیان ئامادەکرد وهێرشیان کرد بەپشت بەستن بەالله عز وجل لەکردەیەکی فراوان بۆهێڵی ڕوبەڕووبونەوە بەدرێژایی 200 کم وبەشێوەیەکی هاوکات لەگەڵ دەستپێکردنی چالاکیەکە بەشەو بۆسەر قۆڵی ناوچەی حویسیس کەپێکدادانێکی بەردەوام ڕویدا لەم ناوچەیە بەڵام بەیانیەکەی جیاوازبوو بۆبەرەکانی تر کاتێك کۆمەڵە ئینغیماسیەکان ئامادەبوون بۆکوشتنی کافران هەرکە فەرمانیان پێگەیشت دەیەها تانکی سەربازانی خیلافەت بوونیان هەبوو لەسەر هەموو قۆڵەکانی چالاکیەکە لەمۆڵگەکانی سوپای نوسەیری ومیلیشیا یارمەتیدەرەکانیان دەدا لەگەڵ پێشڕەوی کردن بەرەو ئەومۆڵگانە بۆداپۆشین ویارمەتی دانی کۆمەڵە ئینغیماسیەکان کەزۆری نەخایاند گەیشتن بەساترەکانی کافران لەبازگەکانی (التليلة) ودەوروبەری سایلۆی تەدمور وچیای (الهيان) ئەوچیایەی کەقورس بوو لەسەر نوسەیری ڕافیزە وفرۆکە ڕوسیەکان لەمیانەی دەستگرتن بەسەر تەدمورەوە لەساڵی ڕابردوو.

سەربازانی خیلافەت کۆنترۆڵی تەواوی چیای (الهيان) وبازگەکانی (التليلة) وبازگەکانی پێشەوەیان کرد لەدەوروبەری سایلۆ لەمیانەی ڕۆژی یەکەم لەجەنگەکان دوای ئەوە قەڵاکانی نوسەیری خۆیان نەگرت لەکێڵگەی جحار وجەزەل ومەهر وشەریکەی حەیان بۆغاز وجگە لەوانەش لەپێگە سەربازیەکان.

سایلۆ کەوت کەقەڵایەکی پتەوی کافران بوو وەگەمارۆیەکە زیاتر بوو بەکەوتنی چیای (الطار) وە ڕاستەوخۆ فەرمان هات بۆهێزە ڕوسیەکان کەلەتەدموربوون بەوەی کەپاشەکشێ بکەن لەتەدمور بەپەلە وەهەواڵی ڕاکردنی ڕوسەکان لەجەنگ وەك کاریگەی بروسك وابوو بۆسەر ڕافیزە ونوصەیریەکان ئەوان باوەڕیان وابوو کەنادۆڕێن بەپاڵپشتی فڕۆکەو تۆپهاوێژی ڕوسی ودوربینی شەوانە کەڕوسیا پێیدابوون.

کۆنترۆڵکردنی شاری تەدمور دوای ئەوە هات کەچاوەڕوان نەدەکرا وئامادەکاریەکان بەفەزڵی الله تەواو بوو دوای 4 ڕۆژ لەجەنگ الله تەدموری فەتح کرد، وەبەخێرایی هێزەکانی سوپای نوسەیری ومیلیشیا ڕافیزیەکان ورەیان ڕما بەرامبەر هێرشەکانی موجاهیدان وزیانێکی گەورەیان لێکەوت بەفەزڵی الله کەنزیکەی 350 مورتەدد کوژران وبریندارب وون و50ی تریش بەدیلگیران وفڕۆکەیەکی جەنگی خرایە خوارەوە وسیانی تر تێکشکان بەڕاگیراوی لەفڕۆکەخانەی سەربازی تیفۆر، هەروەك موجاهیدان ئەمانەیان بەغەنیمەت گرت، زیاتر لە 50 تانك و25 تۆپهاوێژ لەجۆری جیاواز و7 BMP وڕاجیمە، و4 بنکەی ئاراستەکردنی دژە زرێپۆش، وچەندین موشەکی گراد وکۆڕنێت وگولەی تانك، وچەکی دۆشکە، وبڕێکی زۆر لە زەخیرەی جۆراوجۆر، سوپاس بۆالله کەئەو منەتەی کرد بەسەرمان.

پرسیار: ڕۆڵی شەهادەتخوازوئینغیماسیەکان چی بوو لەجەنگەکانی تەدمور ودوای ئەو؟

وەڵام: چەکی یەکلاکەرەوە دوای هەوڵ وتوانای الله کردەی شەهادەتخوازی بوو؛ بەڵام ڕۆژی سێیەمی جەنگەکان دوای یارمەتی الله کردەی شەهادەتخوازی چەکێکی کوشندەبوو بۆکافران وترساندنیان، کاتێك سوارچاکی شەهادەتخواز براامان أبو بكر الخالدي -الله لێی وەربگرێت- بەتانکە بۆمبڕێژکراوەکەی دەرچوو بەرەو سایلۆی تەدمور کەقەڵایەکی سەرکەشی کافرانی میلیشیا فاتمیە ئەفغانیەکان بوو لەگەڵ کەتائیبی سەید الشهدائی عێراقی وجگە لەوانەش کەئەفسەرە ڕوسیەکان سەرپەرشتیان دەکردن، لەگەڵ پێشڕەوی کردنی شەهادەتخواز کافران هەوڵی ڕاکردنیان دا بەڵام ئەو برایە خۆی پێیان گەیاند وقەڵاکانیانی کرد بەکاولکاری چەند ساتێکی خایاند تاسەربازانی خیلافەت گەیشتن بەشوراکانی سایلۆ وئەوانەی کەمابوون کوشتنیانن وپێشڕەویانکرد بەرەو باغەکانی ڕۆژهەڵاتی تەدمور کەسریەی ئینغیماسیەکان لەسەر قۆڵی چیای (الطار) پێشڕەوی کرد بۆئامانجەکەی پشت بەستوو بەالله بۆئەوەی ئەومۆڵگە فەتح بکەن کەنوسەیریەکانی لێبوو لەچیا وعەمبارەکانی تەدمور وگەمارۆکەی توندکردەوە لەسەر نوسەیریەکان لەناوشاری تەدمور لەگەڵ گەمارۆدانیان لەسێ قۆڵەوە وەیەك شوێنی کەمایەوە لەنێوان ڕێگای گەیەنەر بۆناوچەی (الدوة) لەلای باکورەوە.

پرسیار: دوای کۆنترۆڵکردنەوی تەدمور موجاهیدان ڕاستەوخۆ چیانکرد؟

وەڵام: موجاهیدان حاڵەتی دارمانی ڕیزەکانی نوسەیری وهاوپەیمانەکانیان قۆستەوە بەپێشڕەوی کردن لەهەموو قۆڵەکانەوە تاگەیشتن بەبەرزاییەکانی فڕۆکەخانەی تیفۆری سەربازی ودەستیانگرت بەسەر بازگەی دووڕیانی قەریەتەین و(مشتل الحير وكەتيبەی بەرگری ئاسمانی) لەدەوروبەری فڕۆکەخانە وگەمارۆیان توند کرد لەسەر فڕۆکەخانە لەسێ لاوە.

پرسیار: گرنگترین خاڵ وناوچە چیبوون کەدەوڵەتی ئیسلامی دەستی بەسەرداگرت لەهێرشەکە؟

وەڵام: لەباکوری ڕۆژئاوای شاری تەدمور ناوچەی حوەیسیس وشاعیر کەنزیکن لێوەی، لەگەڵ جەزەل وجەحار، وهەردوو تەپۆلکەی تۆپهاوێژی وتاوەرەکان لەدەوروبەری ناوچەی جەزەل لەگەڵ چیای ستراتیژی نێوان جەزەل وشاعیر، وە لەباشوری ڕۆژئاوای شاری تەدمور ناوچەی (قصر الحلابات) وچیای هیانی ستراتیژی کەدرێژدەبێتەوە بەسەر شارەکە ولەسەر ڕێگای یارمەتی ڕژێمی نوصەیریە، وەلەباکوری ڕۆهەڵاتی شاری تەدمور بازگەی (الارتوازية)، هەردوو تەپۆلکەی (البرج والمهر) وبازگەی (الارتوازية) لەدەوروبەری شەریکەی مەهر بۆغاز کەدەکەوێتە باکوری ڕۆژهەڵاتی فڕۆکەخانەی تیفۆری سەربازی لەڕۆژئاوای تەدمور، 15 بازگەی سەربازی لەناوچەی نێوان (المهر وجحار)، وسایلۆی شاری تەدمور (کەهێزە ڕوسیەکان کردبوویان بەمۆڵگەیەك بۆخۆیان وبەهێزترین هێڵی بەرگری کافرەکان بوو) وە 8 بازگەی دەوروبەری دوڕیانی

تەپۆلكەكانی ڕۆژهەڵاتی شار، ولەباكوری شاری تەدمور لەسەر چیای ستراتیژی بەهەمان شێوە چیای عنترة وعەمبارە سەربازیەكانی تەدمور، ئەوەش بوە هۆی پاڵەپەستۆی زیاتر بۆسەرهێزەكانی ڕژێم ومیلیشیاكانی لەناو شار، وەلەبەرەی باشور چیای هیانی ستراتیژی، ولەڕۆژئاوای تەدمور كەتیبەی مەهجورە لەباكوری ڕۆژهەڵاتی فرۆكەخانەی تیفۆری سەربازی، دوای ئەوە بەفەزڵی الله فەتحی تەدمور هات دوای ڕمانی بەرگری كافران دوای كۆنترۆڵكردنی قەڵای تەدمور كەلەبەرزاییەكانی شارەكەیە ولەسەر تەپۆلكەی (العامرية) وگەڕەكی (العامرية) لەباكوری شار لەگەڵ دەروازەی ڕۆژهەڵاتی شار وهەڕەشە بۆسەر تاكە هێڵی یارمەتی ماوە بۆكافران كەگەمارۆدرابوون لەنێوان چیای (هيان والطار) لەباكوری ڕۆژئاوا وباشوری ڕۆژئاوای شاركەملكەچ بوون بۆموجاهیدان لەسێ ڕۆژی یەكەمی جەنگەكە، وە لەڕۆژئاوا بەهەمان شێوە ناوچەكانی (البيارات والدوة و سێگۆشەی تەدمور)، وپێگە ودامەزراوەی گرنگ لەوانە شەریكەی غازی مەهر وكێڵگەی غازی جحار وكێڵگەی نەوتی جەزەل وناوچەی دەوروبەری وشەریكەی غازی حەیان، وتەدمور چووە حاڵەتێكی ئەمانی دوای پێشڕەوی كردن بەقوڵایی 40 كیلۆمەتر بەرەو ڕۆژئاوای، وبەستانەوەی ویلایەتی حەما وشاری تەدمور ئێستا هێڵی سەنگەرنشینی موجاهیدان یەك هێڵە لەحەماوە بۆدیمەشق، ولەسەر ڕێگای نێودەوڵەتی (تەدمور – دیمەشق) دووڕیانی جحار بەرەو ڕۆژهەڵات لەفرۆكەخانەی تیفۆر وپێگە وقایمكاری كافران لەسەرزنجیرە چیای نێوان باكوری فرۆكەخانە كە 12 پێگەیان لەسەر تەپۆلكەكانە بەئاراستەی كەتیبەی بەرگری ئاسمانی، وباشوری ڕۆژهەڵاتی فرۆكەخانە گوندی مرهطان وتاوەری سیریاتیڵ وناوچەی (قصر الحير والمشتل) لەنزیك ناوچەی (الباردة) لەباشوری فرۆكەخانەی تیفۆری سەربازی، بەهەمان شێوە بازگەی دووڕیانی نێوان شاری قەریەتەین وفرۆكەخانەی تیفۆر، ولەڕۆژئاوای فرۆكەخانەوە بەهەمان شێوە گوندی (الشريفة).

پرسیار: گرنگی ستراتیژی فرۆكەخانە چیە؟

وەڵام: فرۆكەخانەی تیفۆری سەربازی لەگەورەترین فرۆكەخانە جەنگیەكانە لەشام وتوانای نشینەوە وفڕینی فرۆكەی جەنگی وقاصیفەی هەیە هەروەك ئەوشوێنی هەیە بۆنیشتنەوەی هەلی كۆپتەرەكان ویارمەتی چالاكیە سەربازیەكان دەدات لەڕیفی ڕۆژهەڵاتی حمص وەهەلی كۆپتەرەكان لەوێوە دەردەچن هەروەك شوێنەكەی نزیكە لەكێڵگەی نەوت وغاز لەڕیفی ڕۆژهەڵاتی حمس كەبوەتە یارمەتیدەرێك بۆنوسەیریەكان لەبەردەوام بوونیان لەجەنگی چەند ساڵەی دژی دەوڵەتی ئیسلامی لەناوچەكە وبەرپەرچی هەرهێرشێك دەردێتەوە كەبێت بۆتەدمور، هەروەك شوێنە جوگرافیەكەی بوەتە هۆی بڕینی ناوچەكانی ڕیفی حمس بەیەكەوە وبەشی ڕۆژهەڵاتی جیاكردۆتەوە لەباشوری وای لێهاتووە كەگواستنەوە بەم شێوەیە بێت لەڕێگای باكور بۆڕیفی حمس پاشان بۆ ویلایەتی دیمەشق.

پرسیار: صەحەوات كاری چیە لەوێ -ئەگەرلەوێ بوونیان هەیە- لەم جەنگانەی حیمس ودەوروبەری؟

وەڵام: هەروەك پیشەیانە صەحەواتی مورتەد هەڵدەستن بۆیارمەتی دانی برا نوصەیریەكانیان؛ دوای ئەوەی ئەمریكا ڕاشكاوانە ڕایگەیاند كەڕوسیا توانای ئیدارەی جەنگی نیە دژی دەوڵەتی ئیسلامی پەنای بۆكەرتەكانی صەحەوات برد وبڵاوی كردنەوە لەسەرسنوری دەستكرد ئامادەی كردن بۆهێرشكردن تائەو قورسیە لەسەر نوسەیریەكان كەم بكەنەوە ئەوە بوو كەصەحەوات جەنگی (رد الاعتبار) ڕاگەیاند لەبەر ئەوشكانە قورسەی كەتوشی بووبون پێش چەند مانگێك لەقەلەمۆنی ڕۆژهەڵات كاتێك صەحەوات هێرشیانكرد بەدەیەها سەیارە بۆچەند پێگەیەكی خەیاڵی كەموجاهیدان لێی دادەنیشتن لە(الحماد الشامي) كەكەوتن بەكێڵگەی مین كەبوو بەكوشتن وبرینداربوونیان وپاشەكشێیان كرد وگەڕانەوە بۆپاسەوانی سنوری ئوردن لەنزیك بنكەی ئەمریكا لە (الرقبان) وسەیری هیچی ترناكەن ولله الحمد.

پرسیار: لەبەرچی شەریكەی غازی حەیان تەقێندرایەوە لەڕیفی ڕۆژهەڵاتی حیمس، وەلەبەرچی گرنگ بوو بۆڕژێمی نوسەیری؟

وەڵام: شەریكەی حەیان زیاترلە 3 ملیۆن مەتری چوارگۆشە ڕۆژانە غازی بەرهەم دەهێنا كەدەبوو بەئابوریەكی گەورە وڕژێمی نوسەیری سودی لێدەبینی بۆیارمەتیدانی چالاكیە سەربازیەكانی، وە لەلایەكی ترەوە گرنگ بوو بۆڕژێم چونكە بەشی پێویستی بۆوێستگەی بەرهەمهێنانی كارەبای دابین دەكرد لەناوچەی باشوری شام، هەرئەوەش بوو بەهۆی زیادبوونی ڕێژەی بڕینی كارەبا لەناوچەكانی ڕژێمی نوسەیری، لەگەڵ زیانی ئابوری گەورە لەكاتێك ئەگەرویستی سەرچاوەیەكی تر بدۆزێتەوە.

پرسیار: باسی كەرامات وسەركەوتنی الله بكە بۆئەم جەنگە.

وەڵام: هەموو چیرۆكەكان باسی ئەوە دەكەن كەدارمانی كەرتەكانی سوپای نوسەیری ومیلیشیاكانی شتێكی چاوەڕوان نەكراوبوو لەماوەیەكی كورت لەگەڵ بوونی هێزە ڕوسیەكان وبەشداریكردنی میلیشیا ڕافیزیەكان لەناوچەكە بەهێز وەلەپێش هەموویان ڕایانكرد لەگەڵ توند وبەتینی خاكەكەی بەتایبەتی ناوچەی جەزەل كەناسراوە بەكێوە گەورەكانی وتەپۆلكە زۆرەكانی جگە لەكاروان وهێزی سەربازی كەڕژێمی نوسەیری لەناوچەكەی جێگیركردبوو لەهەڵكوتانەسەروهێرشی سوك جێیانهێشت وهەڵاتن بەفەزڵی الله ویارمەتیەكانی بۆبەندە موجاهیدەكانی، لەوێ چیرۆكێك هەیە كەدوای الله عز وجل ڕۆڵێكی گەورەی هەبوو لەشپرزەكردنی ڕیزەكانی كافران بەڕاستی لەگەڵ بوونی الله بینرا بەجوانی ورۆشنی كاتێك برایەكی شەهادەتخواز كەناوی ئەبوبەكری خەیر بوو بەتانكێكی بۆمبڕێژكراو دەرچوو بەرەو سایلۆی تەدمور بەهێزترین هێڵی بەرگری كافران لەشاری تەدمور ئەوبرایە 15 خولەك مایەوە وساتر لەدوای ساتری دەبڕی ودەیەها موشەكیان ئاراستەی تانكەكە كرد ئەوهەر پێشڕەوی دەكرد والله دەیپاراست تاگەیشتە ئامانجەكەی وئامێرەكەی تەقاندەوە لەناوەڕاستیان لەنزیك سایلۆ، گەردەلولێكی دوكەڵاوی چڕ دەرچوو لەئەنجامی تەقاندنەوەی ئامێرەكە لەلایەن ئەوبرایە وڕۆیشت بۆلای سایلۆ وداپۆشی، وگەردەلولەكە وەستا لەسەرسایلۆ وبەهیچ شێوەیەك نەجوڵا الله تەواوی سایلۆكەی داپۆشی بەجۆرێك كافران هیچیان نەدەبینی وبرایانی هەڵكوتانەسەردەستیانگرت بەسەر ناوچەكە ئەوە هۆكارێكی گەورە بوو ڕۆڵێكی بەرچاوی هەبوو لەپێشڕەوی برایان بەرەو دەروازەی شارەكە لەبەرەی عامریە.

چەند دیمەنێك لەپێداگری هاوەڵان
بۆبەدەستهێنانی شەهیدی

پێشینە یەکەمەکان لەکۆچکردووان وپشتیوانان زانییان کە بەهەشت پاداشتە گرانبەهاکەی -الله- یە، وزانییان کەنرخەکەی ناتوانرێت بدرێت مەگەر ئەوکەسەی خۆی بەداری ئیجتیهادەوە گرتبێت، لەبەرئەوە گەڕان بەدوای گشت ڕێگایەک کەڕەزامەندی پەروەردگاری تێدابێت بۆئەوەی بەدەستی بهێنن، کەئەوانیش داوا لەالله دەکەن بۆئاسانکاری ووەرگرتنی ئەم پلەیە.

ئەیانبینیت بڕیار ئەدەن لەسەر فرۆشتن وبازرگانی لەگەڵ الله، نەفس وماڵی خۆیان ئەفرۆشن بۆئەوەی بەهەشت بکڕن، {ئەی ئەو کەسانەی باوەڕتان هێناوە، دەستنیشانی بازرگانیەکتان بۆبکەم، کە لەسزایەکی بەئێش ڕزگارتان بکات * سەرەتا باوەڕهێنانتانە بە الله وپێغەمبەرەکەی، ئینجا هەوڵ وتێکۆشانتانە لەڕێگەی الله بەبەخشینی ماڵ وسامانتان، وبەخشینی خۆتان (واتە: ماندووکردنی جەستە وبیروهۆشتان، تابەخت کردنیان لەپێناوی الله) بێگومان ئەوکارەتان چاکتر وبەفەڕترە بۆتان ئەگەر بزانن و تێبگەن * ئەوسا الله لەگوناە وهەڵەکانتان خۆش دەبێت ودەتانخاتە باخەکانی بەهەشتەوە لەچەندەها ڕوبار بەژێر درەختەکانیدا تێ دەپەڕێت وجاریە، هەروەها کۆشک وتەلاری خۆش وڕازاوە وپاک وخاوێن لەباخەکانی بەهەشتی عەدندا، بەڕاستی ئائەوەیە سەرکەوتن و سەرفرازی و دەستکەوتی گەورە و بێسنوور} [الصف: 12-10].

وکاتێک زانییان کە خێراترین ڕێگا بۆبەهەشت شەهیدبوونە لەپێناو الله، دابەزینە گۆڕەپانەکانی جەنگ بەپێشکەوتن نەک پاشگەزبوونەوە، بەڕاکردن، پێشدەکەون بەرەو مردن، وەکو ڕێگایەک ئەیگرنەبەر بەرەو ژیان.

ئەنەسی کوڕی نەضرـ - الله لێی ڕازی بێ - خۆی ئینغیماس دەکاتە ناو هاوبەشدانەران لەڕۆژی ئوحود

ئەوەتا ئەنەسی کوڕی نەضرـ -الله لێی ڕازی بێ- ئەوەی کە لەجەنگی بەدر ئامادەنەبوو، هەربۆیە زۆر بەتووندی خەمباربوو، بەڵام سوێندێکی خوارد وپەیمانێکی دا، باگوێبگرین لەکوڕی براکەی ئەنەسی کوڕی مالیك کارەکەی مامی خۆیمان بۆئەگێڕێتەوە کەدەڵێت: مامم ئەنەسی کوڕی نەضرـ ئامادەنەبوو لەجەنگی بەدر، گووتی: ئەی پێغەمبەر، ئامادە نەبووم لەیەکەم جەنگ کە لەدژی هاوبەشدانەران ئەنجامتدا، ئەگەر الله بمگەیەنێت بەکوشتاری هاوبەشدانەران، -سوێند بە الله- الله دەیبینێت چی ئەنجام دەدەم! کاتێک ڕۆژی ئوحود هات، وموسڵمانان ئاشکرابوون، گووتی: پەروەردگار داوای لێبوردن ئەکەم لەوەی کە ئەوانە ئەنجامیاندا -واتە هاوەڵەکانی- وخۆم بەری ئەکەم لای تۆ لەوەی کەئەوانە ئەنجامیاندا -واتە هاوبەشدانەران- پاشان پێشکەوت، چاوی کەوت بەسەعدی کوڕی مەعاز، پێی گووت ئەی سەعدی کوڕی مەعاز، بەهەشت، سوێند بەپەروەردگاری نضر، من بۆنی ئەکەم لەپشت ئوحودەوە!.

سەعد فەرمووی: ئەی پێغەمبەر نەمتوانی وەکو ئەو بکەم؛ ئەنەس گووتی: بەلاشەیدا هەشتا وئەوەندە شوێنێ لێدانی شمشێر، یان پێکانی ڕم، یان پێکانی تیرمان دۆزییەوە وبینیمان کەکوژراوە، وهاوبەشدانەران لاشەکەیان شێواندبوو، کەس نەیناسییەوە جگە لەخوشکەکەی بەسەری پەنجەکانی ناسییەوە، ئەنەس گووتی: وامان دەبینی یان دەزانی کە ئەم ئایەتە لەسەرئەودابەزیوە، ولەسەرهاوشێوەکانی: {مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ} [الأحزاب: 33].

عومەیری کوڕی حەمام -اللە لێی ڕازی بێ- پێشبڕکێ دەکات بەرەو بەهەشتێک پانییەکەی هێندەی ئاسمانەکان وزەویە

ئەوەش ئەنەس -اللە لێی ڕازی بێ- تێکۆشانەکانیانمان بۆ دەگێڕێتەوە، فەرمووی: پێغەمبەر -صلی اللە علیە وسلم- وهاوەڵەکانی دەرچوون هەتا لەپێش هاوبەشدانەران گەیشتنە بەدر، وهاوبەشدانەران هاتن، پێغەمبەر فەرمووی،صلی اللە علیە وسلم: (هیچ کەسێکتان دەستپێشخەر نەبن لەهیچ شتێک هەتا من ئاماژە دەدەم)، ئاماژەی بۆهاوبەشدانەران کرد، پێغەمبەرفەرمووی، صلی اللە علیە وسلم: (هەستن بەرەو بەهەشتێک پانیەکەی هێندەی ئاسمانەکان وزەویە)، عومەیری کوڕی حەمام گووتی: ئەی پێغەمبەر، بەهەشتێک پانیەکەی هێندەی ئاسمانەکان وزەوی یە؟ فەرمووی: (بەڵێ)، گووتی: بەخ بەخ! پێغەمبەر پێی فەرموو، صلی اللە علیە وسلم: (لەبەرچی دەڵێیت: بەخ بەخ؟) فەرمووی: نا واللە، جگە لەوەی داوام وایە کەببم بە ئەهلی بەهەشت؛ فەرمووی: (دەسا تۆ لە ئەهلی بەهەشتی)، هەندێک خورمای لەگیرفانی هێنایە دەرەوە، ولێی ئەخوارد، پاشان گووتی: ئەگەر من بژیم هەتا ئەم خورمایانەم بخۆم ئەوا ژیانێکی درێژە! خورماکانی دەستی فڕێدا، پاشان کوشتارییانی کرد هەتا کوژرا.

پێشەواکانی سریەی موئتە داوای شەهیدبوون دەکەن

لە موئتەدا جەعفەری کوڕی ئەبی تاڵیب -اللە لێی ڕازی بێ- ئاڵاکەی هەڵگرت بەدەستی ڕاستی ودەستی بڕایەوە، بەدەستی چەپی گرتی، ودەستی بڕایەوە، ئینجا بەلاشەی باوەشی پیاکرد تاکوژرا، کەلەوێدا لاوێکی سی وسێ ساڵان بوو، اللە پاداشتی دایەوە بەدووباڵ لەبەهەشتدا کە پێی ئەفڕێت هەرچۆن بیەوێت، وگووتراوە کەپیاوێکی ڕۆمی لێدانێکی لێدا لەناوەڕاستیەوە دووکەرتی کرد.

ئەعرابییەکی کۆچکردوو ڕاستیکرد لەگەڵ اللە وئەویش ڕاستی کرد لەگەڵیدا

سەرنج بدەنە ڕاستگۆییان لەگەڵ اللە، شەدادی کوڕی هاد -اللە لێی ڕازی بێ- ئەگێڕێتەوە: پیاوێکی دەشتەکی هاتەلای پێغەمبەر -صلی اللە علیە وسلم- باوەڕی هێنا وشوێنی کەوت، پاشان ووتی: کۆچبکەم لەگەڵ تۆ؛ پێغەمبەر -صلی اللە علیە وسلم- وەسێتی بۆکرد لای هەندێک لەهاوەڵەکانی، لەکاتی هێرشە جەنگیەکە، پێغەمبەر -صلی اللە علیە وسلم- شتێکی بەغەنیمەت گرت، ودابەشی ئەکرد، هەروەها بەشێکی دابەویش، کەبەدەستی هاوەڵەکانی بەشەکەی بۆنارد، وچاودێری ژێردەستەکانیانی دەکرد، وکاتێک هاتن وپێیان دا، گووتی ئەمە چی یە؟ گووتیان: بەشێکە پێغەمبەربەشتی داوە، صلی اللە علیە وسلم؛ وهێنای بۆلای پێغەمبەر -صلی اللە علیە وسلم- گووتی: ئەمە چی یە؟ فەرمووی: (بەشی تۆیە)، گووتی: من لەبەر ئەمە شوێنی تۆ نەکەوتم، بەڵکو شوێنت کەوتووم لەسەر ئەوەی لەئێرەم بدرێت -ئاماژەی بۆگەرووی کرد- بەتیرێک وبمرم، وبچمە ناو بەهەشتەوە! فەرمووی: (بەڕاستی اللە بەڕاستگۆی داناویت)، کەمێک لەوێدا مانەوە، پاشان هەستانەوە لەکوشتاری دوژمن، وبەهەڵگیرانەوە هێنرا بۆلای پێغەمبەر -صلی اللە علیە وسلم- کەتیرێک لەوشوێنەی درابوو کەئاماژەی بۆکردبوو، پێغەمبەر

اللە بەردەوام شەهیدەکان هەڵدەبژێرێت

گەنج وپیر هیواخوازی پلەی شەهیدین

فەرمووی، صلى الله عليه وسلم: (ئەمە خۆیەتی؟) گووتیان: بەڵێ، فەرمووی: (ڕاستگۆبوو لەگەڵ الله وئەویش ڕاستگۆبوو لەگەڵیدا)، پاشان پێغەمبەر کفنی کرد -صلى الله عليه وسلم- لەپاڵتۆکەی خۆی، پاشان پێشی خست ونوێژی لەسەر کرد، ئەوەی کەگووتی لە نوێژەکەیدا فەرمووی: (پەروەردگار ئەمە بەندەی تۆیە، لەپێناو تۆدا کۆچیکرد، وبەشەهیدی کوژرا، من شایەتم لەسەر ئەوە).

ئەبو عەقیل -الله لێی ڕازی بێ- بە برینداری وبە خۆخشاندن دەڕوات بۆکوشتاری مورتەددەکان

سەرنج بدە لە ڕۆژی یەمامە لەوانەی کەبەرگریان لەئاین کرد هەتا لەجەستەیاندا دەمارێک کاربکات هەتا بەشەهیدی کوژران، جەعفەری کوڕی عبدالله کوڕی ئەسلەم گووتی: لەکاتی ڕۆژی یەمامەدا، خەڵکی ڕیزیانگرت یەکەم کەس بریندداربوو أبو عقیل بوو، بەتیرێک پێکرا کەکەوتە نێوان شانەکانی ودڵی وکەوت بەڵام نەکوژرا، تیرەکەی دەرکرد، ولای چەپی لەشی بەسەختی بریندداربوو لەسەرەتای ڕۆژەکەوە، وڕاکێشرا بۆکۆشانەوە، وکاتێک جەنگ گەرم بوو، وموسڵمانان شکستیان هێنا، وکاروانەکەیان تێپەڕاند، أبو عقیل کەووتبووە ناو برینەکەی خۆی، بیستی مەعنی کوڕی عەدی هاواردەکات: ئەی پشتیوانان! الله الله ودوبارەی بکەنەوە لەسەر دوژمنتان! عبد الله کوڕی عومەر گووتی: أبوعقیل هەستایەوە بڕواتە لای گەلەکەی، گووتم: چیت دەوێت: تۆ ناتوانی کوشتار بکەیت! ووتی: بانگخوازەکە بانگی ناوی منی کرد! ئیبن عومەڕ گووتی: پێم گووت: بەڵکو ئەڵێت: ئەی پشتیوانان، مەبەستی لەبریندارەکان نیە؛ ئەبو عقیل گووتی من لەپشتیوانانم، ومن وەڵامی دەدەمەوە هەرچەندە بەخۆخشاندن لەسەرسک بڕۆم! ئیبن عومەرگووتی: ئەبو عقیل پشتێنی تووندکرد وبەدەستی ڕاستی شمشێری گرت، پاشان بانگی دەکرد: ئەی پشتیوانان، دووبارەیەک هەروەک ڕۆژی حونەین! دەسا کۆببنەوە الله ڕەحم بەهەمووتان بکات، پێشکەون ئەوەتا موسڵمانان لەژێر نیشانی دوژمنن! هەتا دوژمنەکانیان (حديقة) باخچەکەیان تێپەڕاند، وتێکەڵاو بوون وبووە شەڕە شمشێر لەنێوان ئێمە وئەواندا، ئیبن عومەرگووتی: تەماشای أبوعقیلم کرد دەستە بریندارەکەی هەر لەشانیەوە بڕاوەتەوە وکەوتە سەرزەوی وتێیدا چواردە برینی سەخت هەیە هەمووی بوە هۆی کوشتنی، ولەم شەڕەدا دوژمنی الله موسەیلەمەی درۆزن کوژرا.

ئیبن عومەر گووتی: لەسەر ئەبو عقیل وەستام کەکەوتبوو ودووا هەناسەی دەدا، پێم گووت: ئەی ئەبو عقیل! گووتی: پێم بڵێ کێ دۆڕاوە؟ گووتم موژدەبێ، دوژمنی الله کوژراوە، پەنجەی بەرزکردەوە بۆ ئاسمان سوپاسی الله ی ئەکرد، ومرد -رحمه الله-.

بەڕائی کوڕی مالیك -الله لێی ڕازی بێ- خۆی ئینغماس دەکاتە ناو مۆڵگەی مورتەددەکانەوە (الحديقة)

لەنێوانیاندا یەکەم ئینغیماسی لەئیسلامدا بەڕائی کوڕی مالیك براکەی ئەنەسی کوڕی مالیك بوو -الله لەهەردووکیان ڕازی بێت- لە ئیبن سیرینەوە، کەموسڵمانان گەیشتنە دیوارێک کەپیاوی هاوبەشدانەرانی لێبوو، بەڕاء خۆی کردە پێش هاوەڵەکانی، گووتی: بەڕمەکانتان بەرزم بکەنەوە، هەڵم بدەنە ناویانەوە؛ ئەوانیش هەڵیاندا پشت دیوارەکەوە، گووتی: پێی گەیشتن لەکاتێکدا دە کەسی لێ کوشتبوون، وەبەڕاء لەوڕۆژەدا بەهەشتاو ئەوەندە برین بریندداربوو، لەنێوان پێکان وپیاکێشان،

خالیدی کوڕی وەلید یەک مانگ لەسەری وەستا تابرینەکانی چاکبووەوە.

کردەیەکی شەهادەتخوازی سالمی مەولای أبو حذیفة الله لەهەردوکیان ڕازی بێت

لە محمد کوڕی ثابت کوڕی قیس کوڕی شمس الأنصاری یەوە کەدەڵێت: کاتێک موسڵمانان خۆیان ئاشکراکرد لەڕۆژی یەمامە، سالم مەولای أبوحذیفە گووتی: لەگەڵ پێغەمبەردا بەم شێوەیەمان نەدەکرد، صلى الله علیه وسلم! ئینجا چاڵێکی بۆ خۆی هەڵکەند، وتێیدا وەستا، وئاڵای کۆچکردووانی پێبوو لەوڕۆژەدا، وجەنگا هەتا کوژرا لەڕۆژی یەمامە.

بسری کوڕی أرطأة هێرشی کردە سەرلانەی ڕۆم

لە عەلائی کوڕی سوفیانی حەزرەمی کە دەڵێت: بسری کوڕی أرطأة هێرشی کردە سەرڕۆم، وایکرد کۆتایی سوپاکە بەردەوام بریندار بێت، بۆسەی بۆیان دادەنا، بۆسەکە سەرکەوتوو دەبوو، کاتێک ئەوەی بینی، سەرپەرشتی سوپاکەی دەکرد کە پێکهاتبوو لەسەدکەس، ڕۆژێکیان بەتەنها ڕۆیشت بەرەو هەندێک دۆڵی ڕۆمەکان، کەتێیدا نزیکەی سی لە(ئەسپ وهێستری ڕۆمەکان) بەسترابووەوە، کڵێساکەش بەتەنیشتیەوە کەسوارچاکەکانی ئەوئەسپ وهێسترانەی تێدابوو کەلەدووای سووپاوە ئامادەیان دەکرد، لەسەر ئەسپەکەی دابەزی وبەستییەوە، پاشان چووە ناو کڵێساکەوە، دەرگاکەی لەسەر خۆی وئەوان داخست، ڕۆمەکان سەریانسوڕما لەو داخستنە، هێشتا ڕمەکانیان بەدەستەوە نەگرتبوو سێ کەسیان لێکوژرا، وهاوەڵەکانی نەیانزانی لەکوێیە وبەدوایدا گەڕان، هاتن، وئەسپەکەیان ناسیەوە، گوێیان لەدەنگی شمشێربوو لەناو کڵێساکە، هاتنە پێش بینییان دەرگاکەی داخراوە، هەندێک لەسەربانەکەیان شکاند، ودابەزینە سەریان، وبینییان کەبسری کوڕی أرطأة بەشێک لە ڕیخۆڵەی خۆی بەدەستەوەیە، وشمشێریش لەدەستی ڕاستی بوو، کاتێک هاوەڵەکانی توانییان بێنەناو کڵێساکەوە بسر کەوت وهۆشی نەما، هاتنە پێش دوژمن، دیلیان لێگرتن، دیلەکان هاتنە پێشەوە، گووتیان، سوێندتان ئەدەین بەالله ئەمە کێ بوو؟ گووتیان، بسری کوڕی أرطأة؛ گووتیان: والله هیچ ئافرەتێک هاوشێوەی ئەو ناخاتەوە! ئینجا دەستیان برد بۆڕیخۆڵەکانی، گەڕاندیانەوە ناوەوەی لەشی، وهیچ شتێک لەناوەوەی نەبڕابووەوە، پاشان بە عەمامەی سەریان پێچایانەوە، وهەڵیانگرت، پاشان دووریانەوە، بەمەش پارێزرا، وجێیا نهێشت.

هاوەڵەکان بەم شێوەیە دەستیان گرتووە بەبەدەستهێنانی ئەم پلەوپایە بەرزە لەبەهەشتدا، سەرەڕای ئەوەی ئەوان تەقوادارترین، وبەندەترین، وزاناترین کەس بوون لەنێو خەڵکیدا، وهەروەها دەستگرتن بەزانست وزانیاری، ودڵبەست کردن بەدونیا، وباوک وکوڕ ڕێی لێیان نەگرت لەهەوڵدان بەگەیشتن بەو پلەیە، شوێنکەوتەکانیشیان لەسەر شوێن پێی ئەوان دەڕۆن هەتا ڕۆژی قیامەت، هەتا کۆتاکەیان دەجال ئەکوژێت، بەئیزنی -الله تەعالا-.

کردەی شەهادەتخوازی - نزیکترین ڕێگایە بۆشەهیدی

پرسیار کرا لە ڕەسول اللە صلى اللە علیە وسلم : کامە شار یەکەم جار فەتح دەکرێت قوستەنتینیە یان ڕۆمیە ڕەسول اللە صلى اللە علیە وسلم فەرمووی : (شاری هیرقەل یەکەمجار فەتح دەکرێت) ، واتە : قوستەنتینیە [ئەحمەد و دارەمی گێڕاویانەتەوە لە عبداللە کوڕی عەمڕ]